

45. číslo

ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

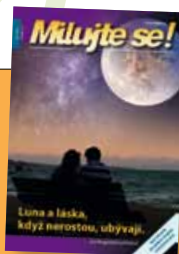
**Luna a láska,
když nerostou, ubývají.**

portugalské přísloví

Nové číslo účtu
pro podporu časopisu:
2101330155/2010

Obsah:

čtyřicáté páté číslo

- 3 **Křesťan nepotřebuje horoskopy**
- 4 **Když rozkvétá pustá step (Otec Vladislav Bukovinskij, jeden z „misionářů Sovětského svazu“)**
- 11 **Víra v Boží prozřetelnost**
- 15 **Deus providebit! Bůh se ve své prozřetelnosti postará...**
- 16 **Farnost jako soustředné kruhy – patří k ní i ti, kteří mají být teprve evangeliem osloveni**
- 21 **U ohně**
- 22 **Český zachránce Židů v Itálii**
- 26 **Osm moderních omylů, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim**
- 31 **Znáte mě?**
- 32 **Raději být poražen v dobrém než vítězit ve špatném**
- 34 **Mezi zablácenými anděly**
- 39 **Mé vnitřní hnutí pro život**
- 42 **Pojď s námi na pouť**
- 44 **Co je to vlastně pouť?**
- 49 **Eliášova pouť**
- 50 **Také jsme tu na cestě!**
- 51 **Proč putovat právě na Velehrad? Aneb Velehrad jako most**
- 52 **Střípky z pěších poutí na Velehrad**
- 54 **Pán Ježíš zve: „Dej mi, co máš...!“**
- 56 **Zažila jsem a doporučuji ostatním**
- 57 **Netušila jsem, co vše to obnáší**
- 58 **Společenství čistých srdcí: Dar lásky muže a ženy**
- 61 **Jako výprava do hor**
- 63 **Jak katolická církev budovala západní civilizaci**

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
45/2018, XII. ročník, vydáno 4. května 2018

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P.ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P.ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zaslání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sestry Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Flickr; Kitt Foo (CC BY-SA 2.0); Pngimg.com (CC BY-NC 4.0); Max Pixel / koláž: Ondřej P. Vaněček

Milovaní čtenáři!

Výrok starověkého církevního spisovatele Tertuliána (zemřel kolem roku 220 po Kristu), že krev mučedníků je semenem nových křesťanů, je víc než dobře známý. Přesně zní takto: „Čím víc nás kosíte, tím víc se rozrůstáme, neboť krev jest semenem křesťanů!“ (Plures effimur, quoties metimur a vobis, semen est sanguis christianorum. Tertullianus, Apologeticum 50)

O to víc mě při jedné přednášce z církevních dějin zaujalo, když jsem slyšel, že k největšímu rozmachu a šíření křesťanství nedocházelo přímo v dobách pronásledování, ale až v obdobích klidu, která po nich následovala. Za první tři století dějin Církve totiž proběhlo v Římské říši celkem deset velkých pronásledování křesťanů, ale mezi nimi byla kratší nebo delší období relativního klidu, která někdy trvala i několik desetiletí. V dobách, kdy tisíce nebo i desetitisíce křesťanů dávaly pro Pána Ježíše život, rostlo a sílilo určité „duchovní podhoubí“, probíhala setba. Ta ale vydala nejhojnější plody až v následujícím období klidu mezi pronásledováními – v takovém, jaké právě nyní v Evropě prožíváme i my, křesťané začátku třetího tisíciletí. (Jsou ale místa ve světě, kde tomu tak není – nezapomeňme, že křesťanství je v současnosti celosvětově nejpronásledovanějším náboženstvím.) Využijeme tento tak příznivý „mezičas“ – dobu svobody a klidu od pronásledování – k plnému nasazení pro předávání bohatství víry? Nevíme, jak bude tento čas ještě dlouhý...

Jako povzbuzení nám mohou sloužit dva poutavé příběhy z doby pronásledování, které najdete v tomto čísle časopisu *Milujte se!*. Příznivý čas je totiž možné i promarnit.

V Kristu P. Pavel Zahradníček

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sestry Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Křesťan nepotřebuje horoskopy

Křesťan si nepořizuje horoskop, aby viděl do budoucnosti, nechodí za kouzelníkem se skleněnou koulí, nenechává si číst z ruky... Nikoliv! Neví kam kráčí, avšak jde pod vedením.

Cesta začíná každý den ráno. Cesta, na níž se svěrujeme Pánu, cesta otevřená jeho překvapením, někdy dobrým, jindy špatným – jako třeba nemoc nebo smrt. Cesta však zůstává otevřená, protože důvěřujeme Bohu: vím, že Ty mne povedeš na bezpečné místo, do země, kterou jsi pro mne připravil. Křesťan je tedy člověk na cestě, člověk, který žije ve stanu – v duchovním stanu. Když se naše duše příliš dobře usadí a zavede, ztrácí tuto dimenzi cesty za příslibem. Namísto cesty za příslibem chce příslib nést a vlastnit. A to není dobré, to není v pravém smyslu křesťanské.

papež František (zkráceno podle www.radiovaticana.cz)

„Důvěřujeme Bohu: vím, že Ty mne povedeš na bezpečné místo, do země, kterou jsi pro mne připravil.“

Když rozkvétá pustá step

Otec Vladislav Bukovinskij, jeden z „misionářů Sovětského svazu“

„Každý kněz deportovaný do Sovětského svazu se stal požehnáním pro věřící, kteří od revoluce neměli ke kněžím přístup,“ napsal otec Vladislav Bukovinskij. I když v mládí získal polské občanství (polský přepis jeho jména je Władysław Bukowiński), po propuštění z pracovního tábora – z gulagu – se rozhodl přijmout občanství sovětské. V roce 1955 měl možnost odejít do Polska, ale rozhodl se zůstat v Sovětském svazu – tam, kde cítil, že ho je nejvíc potřeba. Znovu byl uvězněn. Přesto se mimořádně náročnému a vyčerpávajícímu misijnímu působení v Sovětském svazu věnoval až do smrti. Pohřben byl v roce 1974 v Karagandě v tehdejší Kazašské sovětské socialistické republice. V Karagandě v roce 2016 byl také slavnostně prohlášen za blahoslaveného.

Nejen otec Vladislav, ale i mnozí jiní, kteří žili a předávali „přátelství s Pánem Ježíšem“ ve velmi obtížných podmínkách, jsou pro nás živým otazníkem: Máme svobodu, máme daleko lepší podmínky pro předávání bohatství víry – i pro to, abychom z ní sami naplno žili. Dokážeme toho využít? Nebo nám to, „jak se máme dobře“, bude spíš na překážku? Stane se to, před čím varoval Pán Ježíš, že „světské starosti, záliba v bohatství a všelijaké jiné vzniklé touhy slovo uduší, takže zůstane bez užitku?“ (Mk 4,19) Nezapomeňme, že Pán Ježíš také řekl: „Vždyť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?“ (Mk 8,36)

Někdo by řekl: „Slibný rozjezd církevní kariéry...“

Vladislav Kiprijanovič Bukovinskij se narodil 22. prosince v roce 1904 v Berdyčivu v Žitomirské oblasti, asi 130 kilometrů od Kyjeva. V roce 1920 se rodina přestěhovala do Polska, kde v roce 1921 začal Vladislav studovat práva na Jagelonské univerzitě v Krakově. Po ukončení studií vstoupil do kněžského semináře. Po kněžském svěcení působil v Rabce a v roce 1936 byl jmenován profesorem v kněžském semináři v Lucku. Byl také farářem lucké katedrály.

Vězení

V těchto působištích ho zastihl počátek II. světové války a také 17. září roku 1939, kdy do Polska vstoupila sovětská vojska a začala zabírat východní území země. Kněžský seminář byl uzavřen a 22. srpna v roce 1940 byl otec Vladislav zatčen sovětským NKVD (Lidový komisariát vnitřních záležitostí – byla to obdoba naší Státní bezpečnosti, avšak s mnohem rozsáhlejšími pravomocí). Vězněn byl do června 1941, tedy do doby, než

Foto: Wikimedia Commons, Togzhan Ibrayeva (CC BY-SA 4.0)

Foto: Wikimedia Commons, Addalcedo04 (CC BY-SA 3.0)

Foto: archiv vydavatelství Wolanie z Wołynia

P. Vladislav Bukovinskij jako mladý kněz. Dole katedrála sv. Petra a Pavla v ukrajinském Lucku, kde působil jako farář

se během německého útoku na Sovětský svaz přiblížila válečná fronta, a NKVD se proto rozhodl zastřelit všechny vězně. Otec Vladislav zázrakem přežil. Dostal se na svobodu a vrátil se do své farnosti.

Po sovětské okupaci přišla okupace nacistická. S ní započala pro tohoto kněze životní etapa, na kterou sám vzpomíná jako na nejhorší a nazývá ji „obdobím nenávisti“. Otec Vladislav později řekl, že všechny věznice a lágry, které přežil – a strávil v nich 13 let –, nebyly pro něj tak těžké jako toto období nenávisti.

Sovětské lágry

Mezitím se změnila vojenská situace a německo-sovětská fronta se začala posouvat na západ. Na dobytých územích sovětská vláda zaváděla svůj řád. V Lucku zatkli diecézního biskupa. Také otec Vladislav a několik dalších kněží byli obviněni ze spiknutí Vatikánu a z pomluvy sovětské vlády v údajných raportech pro Svatý stolec. Pro otce Vladislava začalo velmi těžké období vyšetřování, soudů, vězení a lágrů. Trvalo do roku 1954, tedy více než deset let! ▷

Foto: Wikimedia Commons, Boptic Maanoroo (CC BY-SA 3.0)

Foto: Wikimedia Commons, Posterr (CC BY-SA 4.0)

Věznice v bývalém klášteře brigitek v Katedrální ulici, kde došlo 23. června 1941 k tzv. luckému masakru, při němž vojáci NKVD zastřelili 2000 lidí (dole: foto obětí a pozůstalých z podobného masakru ve Lvově, červen 1941)

Foto: Wikimedia Commons

NKVD se rozhodl zastřelit všechny vězně místo toho, aby je evakuoval. Otec Vladislav zázrakem přežil.

Byl poslán do vězeňského pracovního tábora v Čeljabinské oblasti, téměř tři tisíce kilometrů od domova. Hladový a promrzlý tam kácel stromy.

Boj s atmosférou beznaděje

Navzdory těžkým podmínkám se otec Vladislav snažil pomáhat jiným vězňům – povzbuzoval je, navštěvoval nemocné... Večer je shromažďoval ke společným rozhovorům, aby tak aspoň trochu rozptýlili atmosféru beznaděje. Pořádal také přednášky historie, filozofie a sociálních věd. Pomáhaly mu v tom jeho vrozené

talenty – lehkost v navazování kontaktů, a organizační schopnosti – i široký rozhled, ale také optimismus založený na bezmezné důvěře v Boha, jeho lásku a prozřetelnost.

V roce 1950 byl otec Vladislav přemístěn do tábora v Jezkazganu (na území dnešního Kazachstánu) k vražedné práci v měděném dole. V táboře bylo hodně Poláků, i mnoho kněží. I tam mohl pokračovat v apoštolské činnosti, při které využil zkušenosti z minulého lágru. Kněz tajně zpovídal a katechizoval Poláky, Němce, Litevce, Lotyšy i mladé Rusy.

Propuštění

Po celou dobu si P. Vladislav Bukovinskij uchoval vnitřní svobodu. A pak, po více než deseti letech, konečně přišel i kousek svobody vnější – pokud se vůbec život v Sovětském svazu dal nazvat svobodným... V srpnu 1954 ho propustili z pracovního tábora – o pět měsíců dříve, „za dobré chování“. Byl poslán do kazachského města Karagandy.

Noční hlídač

Po příjezdu do Karagandy si otec Vladislav zajistil nocleh v dělnické ubytovně a našel si práci jako noční hlídač. Přes den měl tedy čas... V každé volné chvíli hledal kontakt s lidmi, především s katolíky – Poláky a Němci –, kterých se tehdy v této oblasti vyskytovalo mnoho. (Pozn. redakce: Velká část křesťanů sem byla totiž deportována nejdříve carskými, a později v ještě větší míře sovětskými úřady; více o osídlování střední Asie křesťany viz článek Petra Kokaisla *Kronika bolesti a utrpení – Křesťanství ve Střední Asii v Milujte se!* č. 44, str. 42nn – on-line v archivu všech dosud vydaných čísel časopisu *Milujte se!* na www.milujte.se.) Otec Vladislav měl svou metodu, jak křesťany rozpoznat: chořoval na hřbitov a z chování lidí u hrobů se snažil zjistit, kdo je jakého vyznání. Navazoval s lidmi kontakt a pak už lidé sami předávali jedni druhým povzbuzující zprávu, že je zde katolický kněz – neměli možnost setkat se s knězem skoro 20 let!

Po určité době otec Vladislav opustil dělnickou ubytovnu a začal bydlet u jedné katolické rodiny, kde měl víc možností a svobody k rozhovorům a setkáním. Hledal způsob, jak by se mohl spojit s jinými kněžími, aby mohli společně vytvořit pastorační síť, která by se týkala také těch oblastí, kde žádní kněží už celá desetiletí nebyli. V Kazachstánu bylo takových míst skutečně mnoho.

Šance odejít? Šance zůstat a dál působit!

Po Stalinově smrti nastalo v Sovětském svazu období politického uvolnění – ale jak se později ukázalo, trvalo jen krátce... V roce 1955 bylo vyhlášeno právo na repatriaci Poláků do vlasti. To se týkalo také otce Vladimíra, ale on tuto možnost odmítl a přijal sovětské občanství. Byl to zásadní okamžik jeho života. Cítil závazek pastýře vůči svým ovečkám. Nechtěl odejít. Zůstat v Sovětském svazu vnímal jako mimořádnou šanci – i když velmi náročnou a nebezpečnou. Zkuste si představit

Foto: Flickr, carstenfonsdal (CC BY-ND 2.0)

Měl svou metodu, jak křesťany rozpoznat: chodíval na hřbitov a z chování lidí u hrobů se snažil zjistit, kdo je jakého vyznání.

situaci, kdy do Sovětského svazu – největšího státu na světě, který zabírá více než šestinu veškeré zemské pevniny a programově se hlásí k ateismu – nemá přístup žádný zahraniční misionář. A on je uvnitř, má dokonce možnost získat občanství tohoto státu! Když ho bude mít, mohou ho zavřít, mohou ho zabít – ale nikdy ho nebudou moci ze země vypovědět... Měl by odejít? Zahodit tuto šanci?

Zajedme na hlubinu: pastorační cesty

Přijetí sovětského občanství dávalo – i když s určitými omezeními a komplikacemi – možnost pohybovat se po celém Sovětském svazu. Díky tomu mohl otec Vladimír jezdit do jiných svazových republik a být v kontaktu s mnoha dalšími kněžími. Získával je pro myšlenku takzvaných „pastoračních cest“. Organizace těchto misí spočívala v tom, že kněz, který s sebou nesl liturgické náčiní, ale i materiální pomoc, putoval od jed-

ného místa k druhému, kde byl tak dlouho, dokud to bylo potřeba. Taková cesta trvala většinou od jednoho do čtyř měsíců. Kněz se po těchto cestách vracel velmi vyčerpaný, protože tyto dny a noci znamenaly intenzivní konání katechezí a udělování svátostí – například jeden den se uskutečnilo 30 svateb a generálních zpovědí, tj. zpovědí z celého života. Všechno se dělo v konspiračních podmínkách, ve skrytosti, v odlehlých místech, třeba v hájovně, v osamocených domech... Nejvíce cest uskutečnil sám otec Vladislav, ale skupina kněží, kteří s ním spolupracovali, byla také nesmírně obětavá.

Považoval se za obyčejného kněze

Otec Vladislav Bukovinskij nepovažoval to, co dělá, za něco mimořádného, ale za něco, co patří k jeho obyčejným kněžským povinnostem, a podmínky služby chápal jako Boží milost, která doprovází každého misionáře.

Neměl žádné zvláštní mystické milosti – nebo o žádné z nich nikdy nemluvil – kromě jediné. Vracel se stepí z pastorační do Alma Aty. Bylo to v noci, jel obyčejným povozem. Vzadu pod slámou ležel schovaný kufr, ve kterém se skrývalo liturgické náčiní: kalich, paténa, hostie... Vůz poskakoval po nerovné cestě uprostřed stepi, takže se kufr co chvíli mezi slámou objevoval. Otec Vladislav byl velmi unavený po mnoha dnech kněžské misijní práce a kromě toho musel neposedný kufr neustále zahrabávat pod slámu. Tehdy, uprostřed tohoto vyčerpání, ho obklopil pocit velikého štěstí: step, noc, nebezpečí, únava – to vše se mu teď zdálo ničím v porovnání se štěstím, že může nést Boha lidem.

Znovu lágr...

Sovětské vládě se činnost otce Vladislava nelíbila. Koncem roku 1961 byl zatčen a obviněn za vedení antisovětské agitace mezi dětmi a mládeží.

Protože k soudu přišli i jeho farníci, soudce mu uložil na tehdejší poměry dost mírný trest: tři roky v pracovním táboře. Jeho přátelé kněží byli také odsouzeni: otec Drzepiecki na pět let a otec Kuczynski na sedm let. Trest si otec Vladislav odpýkával nejprve na středním východě a později v táboře pro duchovní v Moldavsku. I tam organizoval různá setkání. Zval ▷

na ně všechny spoluvězně, aby jim pobyt v tábore aspoň trochu zpříjemnil.

Boží milosrdenství

Po propuštění se otec Vladislav vrátil zpět do Karagandy a začal pastoračně pracovat tak jako předtím. V Kazachstánu byl pravděpodobně prvním šířitelem úcty k Ježíši Milosrdnému a věřící učil, jak se modlit *Korunku k Božímu milosrdenství* (viz sloupec na str. 9). Velmi mnoho cestoval, a když se vrátil z pastoračních cest, kliku

u jeho dveří si přichozí předávali z ruky do ruky.

Každý rok podával žádost, aby směl otevřít kapli zasvěcenou Božímu milosrdenství. Žádost mu sovětské úřady každoročně zamítaly. Dovolení přišlo až po jeho smrti.

Doušek svobody

Sovětské občanství dávalo také možnost legálního výjezdu do Polska „z důvodu navštívení rodiny“. Otec Vladislav měl

velmi dobré vztahy se svými blízkými. Polsko navštívil několikrát: v roce 1965, 1969 a pak v letech 1972 až 1973. Vyhledával nejen své příbuzné, ale také přátele z krakovské arcidiecéze, kamarády z vysoké školy a také známé ze svých dřívějších farních působišť. Lidé se kolem něho shromažďovali k denním i nočním rozhovorům. Vyprávěl jim o své kněžské práci na dalekém východě jako o obyčejném povolání kněze. Když mluvil o podmínkách, v jakých se uskutečňovaly jeho apoštolské cesty, někdo se zeptal: „Co se stane, až současné misionáře, kteří jsou často velmi staří a mají podlomené zdraví kvůli pobytům v pracovních táborech, opustí síly?“ Otec Vladislav odpověděl: „Pokud jste už spočítali, kolik máme před sebou i za sebou let, Pán Bůh to už určitě dokázal spočítat dávno před vámi. Ví o tom a pošle nástupce!“ Vidíme dnes, že poslal: Církev ve Střední Asii dál požehnaně působí. (Pozn. redakce: Doporučujeme článek Petra Kokaisla *Nová etapa misí ve Střední Asii. P. Pavol Tondra na misii ve farnosti Balchaš v Milujte se!* č. 44, str. 48nn – on-line v archivu všech dosud vydaných čísel časopisu *Milujte se!* na www.milujte.se.)

Otec Vladislav ze sebe vyzařoval klidnou, jednoduchou, veselou víru, tak silnou, že se jí každý chtěl dotknout rukou. Jediné, čeho se obával, bylo, že by ho sovětské úřady nemusely pustit zpátky do Sovětského svazu. Ale pustili ho. Říkal: „Lidé tam na mně čekají,“ a věděl, že pokud ho Bůh někde chce mít, tak se sám postará, aby se tam mohl vrátit...

Dokud síly stačí

Dostavil se ale jiný problém – zdravotní stav kněze. Každý příjezd otce Vladislava do Polska využívali jeho přátelé k tomu, aby zachránili jeho zdraví, ale vracející se tuberkulóza, nemocné ledviny, revmatismus, nehojící se rány na nohách se po návratu do Kazachstánu objevovaly vždy znovu a naplno. Otec Vladislav musel proto ukončit své apoštolské cesty, ale i tak mu hodně práce zůstalo. Všeobecně se vědělo, že v Karagandě je stále přítomný katolický kněz. Věřící za ním cestovali i z velmi vzdálených míst.

Otec Vladislav nezapomínal ani na obyvatele Karagandy. Pokřtil mimo jiné místní prokurátorku. Kvůli tomu ho zatklí. Když se o tom dověděla čerstvě pokřtěná žena, pospíchala na vojenskou základnu a žádala okamžité propuštění kněze: „Tady v Karagandě nemůže žena přejít v klidu na druhou stranu ulice. Pohybuje

Otec Vladislav Bukovinskij

Otec Vladislav Bukovinskij vyzařoval klidnou, jednoduchou, veselou víru, tak silnou, že se jí každý chtěl dotknout rukou.

Vysluhování svátostí a kázání se konaly v konspiračních podmínkách, v úkrytech, na samotách, v rodinných domech. Dole: P. Vladislav Bukovinskij s věřícími v kapli

Foto: 3x-archiv vydavatelství Wolanie z Wolynia

Během posledního pobytu v Polsku prosili vážně nemocného otce Vladislava, aby zůstal a do Sovětského svazu se už nevracel. Odpověděl: „Hrob kněze také evangelizuje...!“

Věřící u hrobu P. Bukovinského (asi 1975). Dole: ostatky blahoslaveného misionáře jsou nyní uloženy v sarkofágu v kryptě katedrály v Karagandě

Foto: archiv vydavatelství „Volanie z Wolynta“

Foto: archiv P. Pavola Tondry

se tu tolik různých chuligánů, kteří jednájí protiprávně, a vy je nezatknete. Ale na starém a nemocném člověku, jako je Bukovinskij, se umíte vyřádit!“ Neustoupila. Když kněze propouštěli, soudce řekl: „Da, da, Bukovinskij, kolik dobrého národa jste zkazil!“

Hrob kněze také evangelizuje!

Během posledního pobytu v Polsku už bylo jasné, že zdravotní stav kněze je čím dál tím horší. Proto otce Vladislava prosili, aby zůstal. Odpověděl: „Hrob kněze také evangelizuje...!“ Vrátil se do Karagandy a pracoval tak, jak jen dovedl. Cítil, že se blíží jeho odchod k Otci. Byl veselý. Zanechal svým nejvěrnějším farníkům instrukce, které se týkaly pohřbu a zabezpečení církevních předmětů. „Chtěl bych vám ještě posloužit,“ řekl svému okolí během poslední mše svaté.

Pomáhal za života, pomáhá i po smrti

Otec Vladislav Bukovinskij zemřel v Karagandě 3. prosince 1974. Na pohřeb se sjeli jeho „farníci“ ze všech koutů Sovětského svazu. Nestálo místo v pokoji, kde se nacházela rakev, proto se lidé modlili a klečeli dokonce i na ulici – v té době to bylo něco naprosto neobvyklého.

Tělo kněze odpočívalo nejprve na hřbitově. „Miloval lidi a vedl je k Bohu“ – je napsáno na jeho náhrobku. Ale v 90. letech 20. století bylo slavnostně ▶

Korunka k Božimu milosrdenství

(Ize se modlit na obyčejném růženci)

Na začátku:
Otče náš...; Zdravas Maria...;
Věřím v Boha...

Na zrnkách Otčenáše:
Věčný Otče, obětují Ti Tělo a Krev, Duši i Božství Tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa.

Na zrnkách Zdravasů:
Pro Jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu.

Na závěr (tříkrát):
Svatý Bože, Svátý Sílný, Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.

Imprimatur
Mons. Karel Otčenášek, biskup královéhradecký,
v Hradci Králové dne 7. července 1995

Snímek z tábora pořádaného katolickými misionáři v kazachstánském Balchaši

Foto: archiv P. Pavla Tondry

„Až zemřu, zemřu mezi svými farníky. A potom jim budu pomáhat z nebe.“
otec Vladislav Bukovinskij

přeneseno do katedrály. Hrob otce Vladislava se od začátku stal místem, ke kterému putovali lidé s různými prosbami. V knihách, do kterých byla zapisována mimořádná vyslyšení modliteb prosících o jeho přímluvu, jsou zaznamenána svědectví asi 1500 lidí: uzdravení, obrácení, vysvobození ze závislosti na alkoholu, smíření v rodině, vyprošení kněžských povolání v rodinách... Jeho přímluvě se také připisuje získání povolení pro stavbu kostela v Karagandě. Lidé věřili a věří, že se naplňuje slib jejich faráře, který jim dal pár týdnů před smrtí: „Až zemřu, zemřu mezi svými farníky. A potom jim budu pomáhat z nebe.“

Otec Vladislav byl prohlášen za blahoslaveného 11. září 2016. Slavnost blahorečení (beatifikace) se uskutečnila v Karagandě.

Teresa Tyszkiewiczová (upraveno) ■

Prameny:

Tyszkiewicz, Teresa. *Archipelag śladów Boga*. Biały Dunajec, 2007.

Kowalów, Witold Józef. *Spotkałem człowieka. Ks. Władysław Bukowiński w pamięci wiernych i przyjaciół*. Biały Dunajec, 2006.

Foto: archiv vydavatelství Wolanie z Wobynia

Foto: archiv MŠJ

Beatifikace otce Vladislava Bukovinského, Karaganda, 11. září 2016. Nahoře: Otec Vladislav Bukovinskij s dětmi, kolem roku 1957

Otec Vladislav byl prohlášen za blahoslaveného 11. září 2016. Slavnost blahorečení (beatifikace) se uskutečnila v Karagandě.

Víra v Boží prozřetelnost

Foto: Pixabay, StockSnap (CC0)

„Velikost otce Vladislava Bukovinského se projevovала v tom, že podobně jako velký patriarcha Abrahám svěřil celý svůj život Prozřetelnosti,“ řekl o něm kardinál Karol Wojtyła, pozdější papež Jan Pavel II. Tehdejší krakovský metropolita osobně znal otce Vladislava (otec Vladislav studoval v Krakově a působil nějaký čas v krakovské arcidiecézi – viz předcházející článek) a obdivoval jeho „hlubokou víru, moudré slovo a neochvějnou důvěru v Boží moc“. Tato poslední vlastnost se stala hlavní charakteristikou spirituality otce Vladislava a výraz „Prozřetelnost“ byl jedním z nejčastějších slov v jeho korespondenci.

„Takhle je to určitě nejlepší!“

Právě z korespondence otce Vladislava se dozvídáme, že viděl dílo Boží Prozřetelnosti ve všem, dokonce i v prožívaných pronásledováních a v nespravedlnosti. Byl přesvědčen, že pokud Bůh dopouští tyto těžké situace v jeho životě, mají tyto věci hluboký smysl. Není potřeba pochopit jejich význam, ale je potřeba je „pouze“ pokorně přijmout a v takových podmínkách pracovat pro Boží království. V prů-

běhu cesty na desetiletý trest vězení psal plný důvěry: „Teď jedeme do Kyjeva, a potom určitě ještě mnohem dále na východ. Tam na východě je má životní budoucnost. Z vůle Prozřetelnosti Boží. Snad ji se ctí vyplním.“ „Životní budoucnost“ mnohokrát otce Vladislava zaskočila, protože byla psána Božím prstem, ale jak opakoval: „Takhle je to určitě nejlepší!“

Rok před svou smrtí, když mu už zdravotní stav nedovoloval evangelizační cesty

do hloubi Kazachstánu, přiznal: „Toto není moje vůle, ale vůle Prozřetelnosti – je sladké jí zcela důvěřovat. A dokonce to není těžké, protože (a nyní citoval slova Pána Ježíše z Matoušova evangelia – viz Mt 11,30): ‚Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.‘“

Neměl nic a přesto rozdával...

Otec Vladislav Bukovinskij snášel utrpení trpělivě a beze slova nářku. Ve vězeních i sovětských lágrech strávil víc než třináct let, v hladu, zimě, při těžké fyzické práci, v nemocech a ponížení, a nejenže nebyl zlomen, ale svým duchovním postojem dodával sílu svým společníkům. František Kaszynski, který sdílel celu s otcem Vladislavem, vzpomíná: „Byl silný mráz –35 °C, strašně nás bolely nohy. Nikdy jsem neviděl, že by byl otec Bukovinskij smutný nebo si stěžoval na situaci, ve které se nacházel. Vždy měl pozitivní, veselý pohled na realitu.“

Jeho příklad a odvaha povzbuzovaly ostatní. Sestra M. Klára Tereza ▷

Viděl dílo Boží Prozřetelnosti ve všem, dokonce i v prožívaných pronásledováních a v nespravedlnosti.

Foto: Wikimedia Commons, Kaunas 9th Fort Museum (CC BY 4.0)

Měděný důl u Kengiru poblíž města Jezkazgan, součást gulagu v karagandské oblasti (1955)

*Byl přesvědčen, že pokud Bůh dopouští
tyto těžké situace v jeho životě,
mají hluboký smysl.*

Bitz vzpomíná na dramatickou situaci, kdy policie vytáhla Vladislava z domu ve chvíli, kdy se připravoval na slavení mše svaté: „Když už odešli, otec Bukovinskij k nám přišel a řekl: ‚Nesmím sloužit mši svatou a mám vám vyřídit, abyste se rozešli. Ale i tak mši svatou sloužit budu. Kdo chce odejít, ať odejde, kdo chce zůstat, ať zůstane.‘ Nikdo neodešel. Jestliže se nebál otec, my jsme se také nebáli.“

Z úst kněze – jak zdůrazňují svědkové – nepadlo nikdy ani jedno špatné slovo vůči pronásledovatelům.

Nenechat se otrávit jedem nenávisti

Soustředil se vždy především na „vydobývání“ dobra z lidí. Ze všech. Zla, kterého bylo kolem často mnoho, se nebál. To, co ho zajímalo, bylo dobro. „Zdá se mi,“ přiznal po letech, „že jsem nikdy nedovolil, aby mě otrávil jed nenávisti, a že milování nepřátel nebylo v mém životě na východě jen krásnou teorií.“

Modlil se také za obrácení Ruska.

Dva léky: trpělivost a důvěra

Otec Vladislav si uměl s překážkami a těžkostmi poradit dvěma – jak to sám nazýval – „léky“: trpělivostí a důvěrou. Nehledal také jinou životní cestu. Byl zcela přesvědčen, že Bůh ví, co je pro něho nejlepší, a že i když Bůh nejednou působí

Expozice muzea tábora nucených prací GULAG v Dolince poblíž Karagandy, kde sídlilo ústředí spravující tábor rozkládající se na území o rozloze asi 200 x 300 km (kvůli jeho založení bylo v roce 1931 původní rolnické obyvatelstvo vysídleno ze zemědělské půdy)

Foto: Wikimedia Commons, Yakov Fedorov (CC BY-SA 4.0)

Pastevec u stád v kazašské stepi

Foto: Wikimedia Commons, Togzhan Ibrayeva (CC BY-SA 4.0)

skrze ateisty, ukazuje mu místo i způsob, jak má vyplnit kněžské poslání. Takto to vysvětloval jednomu svému příteli, řeholníkovi: „V celé plnosti doceňuji vaše dobré srdce, když mi radíte lehčí život. Ale pokud se nemýlím, Boží vůlí je pro mě ne lehčí život, ale těžší, a kdo ví, jestli ne tak těžký jako život v poslední době. Rozhodl bych se pro určité životní usnadnění, kdyby zde nebyly potřeby věřících, které bývají krajně velké.“

Otec Vladislav považoval odříkání za věc, která je pro kněze zcela přirozená. Když Jan Pavel II. v roce 2001 pojmenoval seminář a diecézní centrum v Astaně v Kazachstánu podle otce Vladislava Bukovinského, připomněl jeho slova, že kněz musí být připraven nešetřit se, a pokud je to potřeba, i odevzdat život za Kristův ovčinec.

„Nejsem sám“

Otec Vladislav, i když žil daleko od vlasti a od kněžského společenství, se necítil osamělý. Měl radost z korespondence s blízkými a prosil o ni, ale to nebyl důvod, proč nepociťoval samotu. Vysvětloval manželům: „Tak jako vy nepociťujete samotu, protože žijete spolu, tak ani já nejsem sám, protože – použiji slova svatého Pavla – ,nežiji už já, ale žije ve mně Kristus – můj Božský Mistr a Spasitel, který mě každodenně navštěvuje ve svatém přijímání.“ Z Eucharistie čerpal sílu k realizaci životního poslání. Mši svatou sloužil také v táborech a ve vězeních, i když tím

„Víc mě přitahuje ideál maličkosti než to, co mě v životě minulo a do čeho jsem ani nedorostl.“

otec Vladislav Bukovinskij

Centrum Astany, nového hlavního města Kazachstánu

Foto: Flickr, daltonwb (CC BY 2.0)

riskoval život. O jeho radikalismu a úctě k Eucharistii svědčí fakt, že raději vypil krev Krista společně se vši, která spadla

z rámu postele do kalicha, než aby znešvětil jen kapku Spasitelovy Krve. Každodenně se v modlitbě odevzdával Boží ▶

Prozřetelnosti a také péči Matky Boží. Ne náhodou zemřel s růžencem v rukou.

Ideál „maličkosti“

Těžká apoštolská práce daleko od vlasti, bez popularity a vyznamenání, vyžadovala od kněze, kterému někteří předpovídali „kariéru v Církvi“, nejen velkou lásku k svěřeným lidem, ale také pokoru. A té se, jak přiznal, musel naučit: „Tehdy (v mládí) jsem si myslel, že to já Bohu udělují milost, a teď bez přehánějících iluzí vůči sobě vidím, jak velkou milost mi Bůh udělil, a dále uděluje. Týká se to i toho, že jsem zde. (...) Ano. Mám za co děkovat Prozřetelnosti!“ V podobném duchu psal otci Antonínovi Chomickému: „V posledním dopise jsi mi přál mnoho cti (...). Čest je nejenom nereálná, ale byla by spíš na škodu (...). Víc mě přitahuje ideál maličkosti než to, co mě v životě minulo a do čeho jsem ani nedorostl.“

Svědectví milosrdenství

Tento ideál se také projevoval v asketismu a skromném životě otce Bukovinského. Nehledal výhody a nehromadil materiální věci. Celý jeho majetek tvořily knížky

a také malý kufřík, ve kterém přechovával liturgické náčiní. Kromě toho vlastnil prakticky pouze ty nejnужnější prostředky k životu a celý zbytek dělil mezi potřebné. Příběh farnice Františky Balické, které otec Vladislav dal „na mléko pro dítě“ všechno, co předtím na jeho podporu vybrali lidé, nebyl výjimkou. Pomáhal lidem bez ohledu na jejich náboženství, kulturu, národnost nebo názor. „Jeho svědectví se jeví jako přehojnost skutků milosrdenství vůči duši i vůči tělu,“ shrnul působení tohoto kněze papež František.

Marie Zboralská (upraveno) ■

„Jeho svědectví se jeví jako přehojnost skutků milosrdenství vůči duši i vůči tělu.“
papež František

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾
Všechno, co existuje (kromě Boha), bylo celou svojí substancí Bohem přivedeno k bytí.^[De fide]
Svět je dílem Boží moudrosti.^[Sent. cert.]
Žádný tvor nemůže (jako hlavní příčina) něco stvořit z ničeho.^[Sent. comm.]
Bůh udržuje stvořené v jeho existenci.^[De fide]
Bůh chrání a řídí svou prozřetelností vše stvořené.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus?
K čemu stvořil Bůh svět?
Bůh stvořil svět ke své cti a slávě a k naší spáse.

Co znamená: Bůh udržuje svět?
Bůh udržuje svět znamená: Bůh působí svou

všemohoucností, že celý svět i každý jednotlivý tvor trvá tak dlouho, dokud Bůh chce.

Co znamená: Bůh řídí svět?
Bůh řídí svět znamená: Všechno řídí Bůh a nic se neděje bez jeho vůle a dopuštění.

Proč dopouští Bůh i hříchy?
Bůh dopouští i hříchy, protože nechce brát člověku svobodnou vůli a následky hříchu umí obracet k dobrému.

Co říká Písmo svaté o Božím řízení světa:
Říká: „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8,28)

Srov. Fr. Tomášek: Katolický katechismus, Praha, 1968.

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry; **Sent. probabilis** – názor považovaný teology za pravděpodobný, ale nikoliv jistý.

Boží prozřetelnost je zvláštní kombinací Boží moudrosti, vševědoucnosti, všemohoucnosti a lásky. S ní Bůh pečuje o vše stvořené a zvláště o ty, kteří mu bezvýhradně důvěřují. Co řekli o Boží prozřetelnosti ti, kteří měli odvahu vše „vsadit“ na jeho lásku a moc?

Foto: Flickr / Maininda Bathnysake (CC BY 2.0)

Odevzdejme se úplně Boží prozřetelnosti. Ta zařídí všechno tak, jak potřebujeme.

sv. Vincenc z Pauly

Nic se neděje bez Božího vědomí a Božího dopuštění. A Pán Bůh nedopustí nic, co by se nemohlo a nemuselo obrátit ve větší dobro. Jen abychom my ze své strany nezanedbali nic ze svých povinností!

sv. Maxmilián Maria Kolbe

Nemůžeme očekávat Boží prozřetelnosti, pokud jsme leniví. Prozřetelnost nám vyjde vstříc, když uvidí naše hojné snahy směřující k její lásce.

sv. Jan Bosco

Prozřetelnost Boží ti dala tvé rodiče. Na tom místě a v tom čase, v těch okolnostech, ve kterých můžeš nejlépe směřovat ke spáse.

sv. Maxmilián Maria Kolbe

Deus providebit!

Bůh se ve své prozřetelnosti postará...

Přijímat z rukou Pána dobro i zlo v dokonalé pokoře a uznávat je za dobrodiní Boží prozřetelnosti je mnohem užitečnější pro spásu duše než každodenně bičovat svá záda.

sv. Albert Veliký

Jestliže Bůh dovolí, abys upadl do nějaké slabosti, pak to není proto, že by tě chtěl opustit, ale proto, aby v tobě vzbudil pokoru a učinil tě více pozorným pro budoucnost.

sv. Pio z Pietrelciny

Minulost musíme svěřovat Božímu milosrdenství, přítomnost věrnosti a budoucnost Prozřetelnosti.

sv. František Saleský

Ježíš je naším Spasitelem, když nám dává to, o co Ho prosíme; je o mnoho více Spasitelem, když odmítá vyslyšení prosby, o které ví, že odporuje naší spáse. Když to dělá, postupuje jako lékař, který zakazuje nemocnému to, o čem ví, že je pro něj škodlivé.

sv. Augustin

Bůh ví, co je pro nás dobré. On ví lépe, co dělá, než my víme, co chceme.

sv. Terezie z Avily

Ani dobré snaze nedá Bůh vždycky okamžitý úspěch proto, aby rostly zásluhy těch, kteří o to dobré dílo usilují. Délka práce, trpělivost a modlitba jim umožní dozrát.

sv. Vincenc z Pauly

Kdo se bude modlit, ten se stane služebníkem a nástrojem Boží prozřetelnosti.

sv. Leopold Mandič

Pán Ježíš řekl:

„Nedělejte si starosti o svůj život, co budete jíst, ani o své tělo, do čeho se budete oblékat. Což není život víc než jídlo a tělo víc než šaty? Podívejte se na ptáky: Nesejí ani nežnou ani neshromazďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Copak nejste o mnoho cennější než oni? Kdo z vás si může svou starostlivostí prodloužit život o jedinou chvíli? A proč si děláte starosti o svoje oblečení? Pozorujte polní lilie, jak rostou: nelopotí se, nepředou – a říkám vám: Ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oblečen jako jedna z nich! Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která dnes je, a zítra se hodí do pece, čím spíše vás, malověrní! Nedělejte si proto starosti a neříkejte: Co budeme jíst? nebo: Co budeme pít? nebo: Do čeho se oblečeme? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Nejprve tedy hledejte Boží království a jeho spravedlnost, a to všechno vám bude přidáno. Nedělejte si proto starosti o zítřek, vždyť zítřek bude mít své vlastní starosti. Každý den má dost svého trápení.“

Z evangelia sv. Matouše (Mt 6,25–34)

Připravila Irena Brožová
(podle knihy Marka Dundy „Řekli svatí a to platí“, 1. a 2. díl, A.M.I.M.S., 2009 a 2010; kompletní text on-line na www.fatym.com, objednávka v papírové podobě na www.amims.net nebo kuponem na straně 32, příspěvek na tisk á 20 Kč + obyčejné poštovné České pošty) ■

Foto: PxHere (CC0), archiv / koláž: Ondřej P. Vaněček

Farnost jako soustředné kruhy

... patří k ní i ti, kteří mají být teprve evangeliem osloveni

„Těžko bychom se mohli nazývat dobrými křesťany, kdyby nám nezáleželo na spáse lidí kolem nás,“ říká otec arcibiskup Jan Graubner.

Obsah následujícího rozhovoru považujeme v redakci za velmi důležitý. Záměrně jsme ho umístili za sérii článků o otci Vladislavovi. Dává totiž odpověď na otázku: „A co mohu pro šíření a prohloubení víry, naděje a lásky ve světě kolem sebe udělat já? Co pro to mohu dělat tam, kde žiji?“ Součástí odpovědi je: „Dělej to společně s druhými, zapoj se dle svých možností naplno do života své farnosti a zvi k tomu i další.“

Otče arcibiskupe, kdysi jste situaci lidí ve farnosti přirovnal k soustředným kruhům (nejblíže středu nejblíže spolupracovníci kněze, nejdál lhostejní, a pak ještě o něco dál Církvi nepřátelsky naladěni). Můžete tento „model“ farnosti vysvětlit?

Někdy si lidé myslí, že farnost tvoří jen ti, kteří jsou přítomní na bohoslužbě. Ne. Do farnosti jistě patří aktivní věřící, kteří jsou budovateli farního společenství a je

možné se na jejich pomoc spolehnout. Patří tam pravidelní účastníci bohoslužeb, kteří sice nevyvíjejí žádnou aktivitu, ale jak se říká, plní si své křesťanské povinnosti, pravidelně chodí na bohoslužby, přistupují ke svátostem a finančně přispívají na potřeby Církve. Do farnosti patří všichni pokřtění, i když jsou nepraktikující či přicházejí jen na svátky nebo chtějí uzavřít svatbu v kostele, pokřtít děti či pohřbít své příbuzné. Patří tam nemocní a staří, kteří do kostela nechodí ze zdravotních důvodů. Patří tam i ti, kteří víru ztratili, a biblicky bychom je mohli označit za zatoulané ovce, ale patří tam i sympatizanti a hledající, a dokonce i ti, kteří mají být teprve evangeliem osloveni. Na ty všechny je třeba myslet, se všemi je třeba počítat. Nelze přijmout názor, který nepočítá se vzdálenými, chce zlepšit obraz farnosti a budovat uzavřené společenství prý malé, ale živé. Farnosti nepomůže, když se jen zvednou nároky na žadatele svátostí, a pokud nejsou splněny, odmítne se udělit svátost s tím, že ještě nedorostli. Nejsem pro laciný výprodej svěřených pokladů. Někdy opravdu nelze žadatelům vyhovět, ale vždy je třeba se ptát, jestli jsme pro ně udělali dost, jestli jsme jim umožnili zažít setkání s živým Kristem v nás. Vzdálení mohou být pro pastýře výčitkou svědomí, že pro ně málo dělá, nebo pokušením k beznaději, když pro ně dělal mnoho, a přece nebylo vidět žádné plody. Láska pastýře se však nesmí unavit, jeho milující srdce musí všechny svěřené předkládat v modlitbě Pánu.

Může platit stejný model pro všechny farnosti?

Každá farnost je jiná. Někde je malé jádro aktivních věřících a mnoho účastníků bohoslužeb jen s velmi malým počtem svátečních křesťanů a skoro žádné zatoulané ovce. Jinde je skupina pravidelných účastníků malá, ale téměř všichni jsou aktivní a cítí spoluodpovědnost. Ideálem je posílení a růst jádra s otevřeností pro všechny kolem. Vždyť máme být světlem a solí. Dar víry jsme dostali k tomu,

Nelze přijmout názor, který nepočítá se vzdálenými, budovat uzavřené společenství prý malé, ale živé.

Foto: Elini Vais

abychom mohli být užiteční svému okolí. Nestačí s okolím dobře vycházet, je třeba zapojit se do díla spásy a lidem kolem nás ukazovat konkrétní lásku, které záleží na jejich spásě. Kristus zemřel za všechny. Těžko bychom se mohli nazývat dobrými křesťany, kdyby nám nezáleželo na spásě lidí kolem nás.

Co je možné udělat pro to, aby se lidé „posouvali blíž středu“?

Musí fungovat malá společenství. Ta dělím do tří skupin.

Společenství zřízená či uznaná farářem a pod jeho odpovědností, například: schola, chrámový sbor, farní mládež, různá modlitební společenství. Mohou se účastnit různých setkání na diecézní ▶

Do farnosti patří všichni pokřtění, i ti, kteří víru ztratili, (...) ale i sympatizanti a hledající, a dokonce i ti, kteří mají být teprve evangeliem osloveni.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký

Foto: Karel Navrátil

Foto: archiv CSH

Co je možné udělat pro to, aby se lidé „posouvali blíž středu“? Musí fungovat malá společenství.

čtenství rozhodnutím svých představených a s dovolením biskupa, který obvykle nejprve jedná s místním farářem.

Občanská sdružení bez vazby na Církev, kde jsou však křesťané, místní farnosti, a je vhodné s nimi spolupracovat, například: hasiči, skauti, sportovní kluby...

Nestává se pak, že si tato malá společenství vzájemně konkurují?

Většinou je pro všechny práce dost. Ovšem jejich počet musí odpovídat velikosti farnosti. Je-li farnost malá, nemůže mít všechno jako velká, i kdyby její členové byli velmi aktivní. Není možné mít tolik spolků, kolik farníků. Jistě je možné, aby byl někdo hasičem, zpíval ve farním sboru a ještě byl členem třetího řádu svatého Františka. Není však možné, aby byl v třetím řádu svatého Františka a taky v třetím řádu svatého Dominika nebo ve více duchovních hnutích sou-

rovině, využívat nabídek a pomoci diecézních center, spolupracovat s podobnými společenstvími v jiných farnostech, ale těžiště jejich života a služby je ve farnosti. Farář je jejich vlastní představený.

Církevní spolky uznané vyšší církevní autoritou, například: laická sdružení, církevní hnutí, „třetí řády“. Ty mají

své vedení mimo farnost, mají své stanovy, svou spiritualitu, ale žijí ve farnosti, kterou spoluvytvářejí. Nemohou řídit farnost podle sebe, ale mají farnosti nabídnout něco ze svého duchovního bohatství a ze své zkušenosti. Tyto organizace začínají v diecézi působit na základě souhlasu biskupa a ve farnostech zakládají svá spole-

*Nestačí s okolím dobře vycházet, je třeba zapojit se do díla spásy...
Kristus zemřel za všechny.*

Foto: archiv CSH

Pokud budou všechna společenství hledat své členy jen v jádru nejaktivnějších farníků, pak se mohou o dobrého člověka přetahovat.

Foto: Flickr, pieter.morlion (CC BY-NC-ND 2.0)

časně, jako nemůže současně ministrovat u oltáře a zpívat na kůru.

Jak se má projevit misijní charakter těchto společenství?

Pokud budou všechna společenství hledat své členy jen v jádru nejaktivnějších farníků, pak se mohou o dobrého člověka přetahovat. Ten bude na roztrhání a nic nestihne pořádně. Jestli se malé společenství odvážně otevře a přijme mezi sebe i lidi méně nábožensky aktivní, či dokonce duchovně vzdálené, bude pro všechna společenství lidí dost. V řadě farností jsou dobré zkušenosti třeba v chrámovém sboru či ve schůle mládeže. Když přijali jako zpěváka někoho, kdo chodil do kostela jen svátečně, či dokonce i nevěřícího, který si s nimi chtěl zazpívat, a vytvořili hezké prostředí lidského přátelství, ale taky nadpřirozené víry, on se po čase začal zajímat o věci duchovní a pak začal chodit pravidelně do kostela i ke svátostem. Otevřenost se nesmí přehnat, aby společenství neztratilo svůj charakter. Otevřenost klade nároky na jádro společenství, ale vyplatí se. ▶

Foto: Emil Veis

Jestli se malé společenství odvážně otevře a přijme mezi sebe i lidi méně nábožensky aktivní, či dokonce duchovně vzdálené, bude pro všechna společenství lidí dost.

Otevřenost se nesmí přehnat, aby společenství neztratilo svůj charakter.

Foto: P. Krzysztof Dedek

Otevřenost klade nároky na jádro společenství, ale vyplatí se!

Setkal jste se s takovou farností?

Vzpomínám na návštěvu farnosti, kde mi každý zástupce skupiny představil tu svou. Bylo to zajímavě pestré. Vedle radostí a úspěchů představovali i své problémy. Nejčastější stesk, který se vyskytoval u většiny, byl problém se získáváním nových členů, když staří postupně odcházejí. Vymírají totiž nejen senioři, ale nejvíce právě ti nejmladší, protože mládež stárne nejrychleji. Zajímavé však bylo, že

i přes problém se získáváním nových členů se všem dařilo. I když šlo o velkou farnost, bylo těch společenství tolik, že se museli snažit zapojit i některé z těch vzdálenějších. Vzhledem k tomu, že to tak dělají už mnoho let, můžeme zde odhalit tajemství živé farnosti, která se nezmenšuje a nevyumírá. Tady totiž nemá na starosti hledání ztracených ovcí jen sám pastýř. Tady pracuje na vtažení do aktivního života farnosti třicet společenství. Některá jsou

menší, ale některá mají až šedesát členů. Tomu pak může odpovídat i výsledek. Je-li na to jinde pastýř sám, a často nemá zatoulanou jen jednu ovci, ale většinu, jak můžeme očekávat, že všechny shromáždí?

Jsou v dnešní Církvi u nás dostatečně zapojeni do služby i laici?

Laických zaměstnanců v Církvi přibývalo, ale jejich nenahraditelné místo je ve světě, ve společenství. Jeden farář mi vyprávěl, že ve farnosti je pravidelná adorace. Když přišel do farnosti, udělal výstav Nejsvětější svátosti, jak dělali předchůdci, a pozoroval. Když se mu zdálo, že v některých chvílích nebylo v kostele dost lidí, navrhl zkrácení adorace, aby na ní bylo více lidí. Po mši svaté se přišla omluvit jemu dosud neznámá žena, která vedla společenství Nejsvětější svátosti, a slíbila, že se to už víckrát nestane. Moc nerozuměl, ale paní prostě opravila rozpis adorátorů a vše fungovalo. Faráři stačilo se zeptat. Fungující společenství vedené aktivním laikem je opravdu velikou pomocí.

Je množství společenství k užítku, neohrožuje jednotu farnosti?

Kde jsou lidé, mohou být problémy, ale mnohým jde předejít výchovou. Kvalita každého společenství závisí na kvalitě jeho členů. Budou-li pěvecký sbor tvořit špatní zpěváci, ani skvělý dirigent z nich neudělá úspěšné těleso. Nestačí však, když každý z nich bude dobrý pěvec jako sólista. Jednotlivec musí dát do společného své kvality, ale zároveň musí obětovat něco ze své osobitosti, aby vznikla nová kvalita. Hlas sboru je něco jiného než hlas několika sólistů. Podobně se vytváří farní společenství z malých skupin. Skupiny musejí být kvalitní a s jasnou identitou, třeba i hrdou příslušností členů ke své skupině, ale zároveň s ochotou dát do společného své kvality a taky něco obětovat ze své originality, když se má vytvořit společné dílo. Koordinaci společenství má sloužit především farní rada.

Rozhovor s Mons. Janem Graubnerem
připravil Václav Petřů ■

Koordinaci společenství má sloužit především farní rada.

Foto: Flickr, umseas (CC BY 2.0)

U ohně

Určitě jste to v různých obměnách už také zaslechli: „Ježíš ano – církev ne!“ nebo „S těmi lidmi u nás ve farnosti se to nedá. Snad někde jinde... Raději budu tedy svou víru prožívat soukromě.“ Jak na to reagovat? Snad nám napoví tento příběh. V evangeliích se samozřejmě nevyskytuje – berme ho třeba jako takový soudobý apokryf.

Jednou přišel za Ježíšem nějaký člověk: „Mistře, vím, že přicházíš od Boha a že nám ukazuješ pravou cestu. Ale tvoji následovníci se mi nelíbí. Skoro vůbec se neliší od ostatních lidí – nežijí vždycky ve shodě a lásce, hádají se, někteří provozují nečisté obchody... Chtěl bych tě následovat, ale přitom nechci mít nic společného s těmi tak zvanými apoštoly!“

Ježíš ho pozorně a s láskou vyslechl. „Poslyš, povím ti jeden příběh. Několik lidí sedělo pospolu a povídalo si. Když nastala noc, postavili do hranice dřevo a zapálili oheň. Seděli jeden vedle druhého, tiskli se k sobě a oheň jim barvil tváře do červená. Jeden z nich však najednou nechtěl být s ostatními u jednoho ohně, ode-

šel o kus dál, kde byl sám. Vzal si z ohně kus větve, která nejsilněji hořela, a šel si sednout dál od ostatních. Jeho kus dřeva zpočátku nádherně hořel a sálal teplo, ale po chvíli začal oheň slábnout a uhasínal. Muže, který seděl o samotě, začala pohlco-

Vzal si z ohně kus větve, která nejsilněji hořela, a šel si sednout dál od ostatních...

vat tma. Třásl se nočním chladem. Pak se na chvíli zamyslel, zvedl se, vzal svůj kousek dřeva a přinesl ho zpátky ke hranici svých kamarádů. Jeho kousek dřeva hned vzplanul a oheň se na něm znovu rozhořel. Muž si sedl do kruhu ostatních. Zahřál se a zář ohně se odrážela na jeho tváři.“

Ježíš se usmál a posléze dodal: „Kdo chce ke mně patřit, bude u ohně spolu s mými přáteli. Protože já jsem přišel, abych na zem přinesl oheň, a hlavně si přeji, aby plál co nejvíc.“

A právě to je Církev – je to záruka, že jsme blízko u ohně.

Bruno Ferrero („Příběhy pro potěchu duše“, Portál, 2008; knihy krátkých příběhů pro zamyšlení si můžete objednat na obchod.portal.cz; perex redakce) ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Církev je mystické tělo Ježíše Krista.^[Sent. cert.]
Kristus určil Církvi, aby pokračovala v jeho vykupitelském díle po všechny časy.^[De fide.]

Srov. Dogmatika. Olomouc; Maticе cyrilometodějská, 1994.

Český zachránce Židů v Itálii

Všechno dobré vždy vyžaduje odvahu, protože je to spojeno s nějakým rizikem – větším nebo menším. To platilo ve 20. století, kdy se v průběhu druhé světové války odehrával napínavý a ještě donedávna téměř neznámý příběh českého katolického novináře Karla Weiricha. A platí to i dnes, ve 21. století. Máte také odvahu pustit se do něčeho dobrého, i když je to spojené s rizikem?

Civilisté a spojenečtí vojáci před svatopetrskou bazilikou ve Vatikánu

Řím, 5. 6. 1944

Doba zkoušek – doba pro velké činy

Období, kdy některé skupiny lidí nebo celé národy procházejí těžkými zkouškami, se mohou stát velkou šancí k vykonání mimořádného dobra. Často to ovšem bývá značně riskantní a nezdívka je to spojeno i s osobní obětí ve prospěch bližních. Právě o tom svědčí hrdinské dílo milosrdenství našeho krajana a katolíka Karla Weiricha, žurnalisty, který působil ve Vatikánu. Jeho rozhodnutí a jednání vystihuje pozdější výrok svaté Matky Terezy z Kalkaty, která říkala, že bída a utrpení ve světě jsou pro nás výzvou: „Ne mělo by se něco dělat, ale já musím něco dělat!“ I když Weirich tehdy nemohl Matku Terezu znát, řídil se touto zásadou. Bývá právem označován jako český zachránce Židů v Itálii. (Pozn. red.: Nacisté během 2. světové války krutě pronásledovali etnické Židy z rasových důvodů a nakonec je i hromadně zabíjeli.)

Stěhování české rodiny

Karel Weirich se narodil v Římě 2. července 1906 jako syn Ignatze a Geltrudy Schindlerových. Český původ byl u Karla spojen s postojem silné spoluodpovědnosti za situaci v domovském Československu – nikdy mu nebyly lhostejné osudy jeho krajanů. V tom hrála roli i skutečnost, že otec, úspěšný sochař, původně pocházel z nejsevernějšího českého města Fukova, které zaniklo kvůli poválečnému odsunu německého obyvatelstva. V době Karlova dětství se rodina často stěhovala – Řím, Morava, Vídeň a po otcově smrti otce ještě švýcarský Einsiedeln, kde mladý Weirich začal studovat na gymnáziu.

Novinář ve Vatikánu pracující pro vlast

Weirich dokončil studia v Římě a obdržel diplom z účetnictví a stenografie. Pak začal pracovat na různých postech jako zaměstnanec Vatikánu. Psal také články a zprávy o Československu pro vatikánský deník *L'Osservatore Romano*. Velký význam pro něj měla v roce 1935 nabídka Československé tiskové kanceláře (ČTK), aby byl jejím korespondentem v Římě. To velmi rád vykonával až do listopadu 1941, kdy odmítl složit přísahu věrnosti německému vůdci Adolfu Hitlerovi. Díky Weirichovi se též dostávaly důležité informace o zhoršující se situaci v Československu přímo k papeži. Z řadového novináře se časem stala důležitá postava československého odboje v zahraničí.

Foto: Wikimedia Commons, Janner (Capt) (WIKI non-commercial license)

Praha,
15. 3. 1939

Itálie, 40. léta

Nejprve byli Židé v Itálii postupně zbavováni práv (1938): italský nápis „Tento obchod je árijský, Židům vstup zakázán“...

Mimobřádně těžká období bývají příležitostí k vykonání mimobřádného dobra.

Birkenau,
27. 5. 1944

Foto: Wikimedia Commons

... následovala segregace, zatýkáni a deportace do internačních táborů. V nich osvoboditelé našli hromady mrtvol (dole)

Buchenwald,
16. 4. 1945

Foto: Wikimedia Commons, Jacek Proszki (CC BY-SA 4.0)

Foto: ISTRÉSCO - Istituto per la Storia della Resistenza e della società Contemporanea

Karel Weirich během války u psacího stroje ve svém římském bytě

Ne „mělo by se něco dělat“, ale „já musím něco dělat“!

Zoufalá situace Židů

V mnoha evropských zemích se před 2. světovou válkou a během ní postupně zaváděly nacistické antisemitské (protižidovské – pozn. red.) zákony, které pak byly častokrát ještě přitvrzovány. Většina Židů tak stála před otázkou, co udělat pro záchranu holého života. Okruh zemí, kam se bylo možné vystěhovat, se postupně zužoval a snaha o záchranu se stávala stále riskantnější a finančně náročnější. Itálie byla pro tyto uprchlíky jedním z hlavních cílů, a to navzdory protizidovským zákonům, které italský fašistický vůdce

Mussolini vyhlásil v roce 1938. Vzhledem k vysokým německým poplatkům za opuštění země, kterými byli

Židé zatíženi, jim po příjezdu do Itálie nezbylo téměř nic. Navíc italské zákony zakazovaly těmto nově příchozím pracovat. A když v červnu 1940 Mussolini nařídil, aby všichni cizinci židovského původu usazení v Itálii byli zatčeni a uvězněni, ocitli se tito lidé na útěku ve skutečně kritické situaci.

Pomoc pro vystěhované československé Židy

Weirich se proto s dalšími krajany, kteří žili v Itálii a jichž se rasové zákony netýkaly, rozhodl založit asociaci, která by pomá-

hala československým uprchlíkům, kteří se v Itálii dostali do nesnázi. Nazvali ji Svatováclavský fond v Římě. Už od počátku vyvíjeli velmi rozsáhlou činnost. Klíčovou roli v tom všem sehrával právě Karel Weirich. Židům a těm, kdo v době války trpěli nedostatkem, pomáhaly i jiné dobročinné organizace. Svatováclavský fond se však zaměřoval na uprchlíky z Československa a těch nebylo zrovna málo.

Ohromné dílo milosrdenství

Fondu se dařilo nashromáždit od dárců značně vysoké částky, takže bylo možné pomáhat velké části československých Židů, kteří se uchýlili do Itálie. Je až zarážející, o jak rozsáhlé dílo šlo. Potřebných bylo opravdu mnoho a hlásili se další a další, protože zpráva o pomáhajícím

cím krajanovi se mezi emigranty z Československa rychle šířila. Weirich pomoc nejenom organizoval, ale i on osobně vyhledával ty, kteří ji potřebovali. Se všemi, kterým pomáhal, udržoval korespondenci a stále dbal na to, aby znal jejich aktuální situaci a místo pobytu. Psal jim do italských koncentračních táborů i na další místa, kde byli z donucení drženi. Díky spolehlivým spojkám udržoval kontakt i s těmi, kterým se podařilo uprchnout před zatčením a po kterých se pátralo – ti se museli skrývat často v nepředstavitelně náročných podmínkách. Většinou potřebným posílal peníze, často i léky, potraviny, pokrývky, oblečení a další potřebné věci.

Jedni z mnoha: ztroskotanci z lodi *Pentcho*

Komu Weirich a jeho přátelé pomáhali? Poměrně dobře jsou zmapovány například osudy mnoha českých a slovenských Židů, kteří svou cestu za vidinou svobody v Palestině začali na lodi *Pentcho* v Brati-

Fondu se podařilo nashromáždit od dárců značně vysoké částky, takže bylo možné pomáhat velké části československých Židů, kteří se uchýlili do Itálie.

Foto: Wikimedia Commons, Bundesarchiv, Bild 146-1969-065-241 (CC-BY-SA 3.0)

Mussolini a Hitler několik hodin před podpisem Mnichovské dohody, která znamenala konec Československé republiky: anexi pohraničí. Půl roku na to Němci zahájili okupaci zbytku země

slavě. Oproti původně plánovaným dvěma stovkám jich nakonec na loď nastoupilo pět set. Po dlouhých opravách konečně vypluli 18. května 1940. Loď byla přetížená, špatně zásobená a ani její technický stav nebyl dobrý. Židy čekala strastiplná cesta přímo v nelidských podmínkách. Přinesli mnoho obětí, ale nakonec byli zadrženi poté, co ztroskotali poblíž ostrova Rhodu, který byl v té době pod italskou správou. Nejprve byli zadržováni v rhodském koncentračním táboře a po zdlouhavých jednáních převezeni do koncentračního tábora Ferramonti di Tarsia v italské provincii Cosenza. I oni patřili k tisícům lidí, o které se Karel Weirich postaral.

Zatčení bylo jen otázkou času

S přitvrzujícími antisemitskými zákony bylo stále těžší a riskantnější tuto humanitární činnost provozovat. Weirich se

Jeho zatčení bylo jen otázkou času.

postupně stal také hlavní kontaktní osobou československého odboje v Itálii. Napomáhal těm, kteří potřebovali sehnat spojení na své ztracené příbuzné, a pro mnohé osoby hledané policií zajišťoval se svými spolupracovníky falešné doklady. Do určité míry působil i jako prostředník mezi krajanů, kteří se přidali k italským partyzánům, a římským Výborem pro národní osvobození.

Tím vším ale na sebe upoutal pozornost úřadů, takže nakonec bylo už jen otázkou času, kdy si pro něho přijdou. Byl zatčen gestapem 1. dubna 1944, zrovna když ležel doma s horečkou.

Štěstí v neštěstí

Jako zázrakem gestapo při zatčení neobjevilo velkou část jeho dokumentů, které měl ukryté pod prkny schodiště. Vedl si totiž záznamy o každém, komu Svatováclavský fond pomáhal. Byly zde jmenné seznamy, účtenky od balíků, články usvědčující ho ze spolupráce s Prahou v období německé okupace, ale také korespondence s dárci a dalšími dobročinnými organizacemi, které podobně jako on pomáhaly Židům. Nechyběly ani falešné doklady připravené k předání a materiál na přípravu dalších padělánských dokumentů. Tento archiv obsahoval také dopisy s vatikánským sekretariátem – zejména s Mons. Montinim, budoucím papežem Pavlem VI.

Parník Pentcha s židovskými vystěhovalci po ztroskotání u ostrova Chamilonesi (Nisos Khamili)

ostrov Chamilonesi, 9. 10. 1940

Foto: Wikimedia Commons

Německý vojenský soud ho odsoudil k trestu smrti.

Foto: Freemages.com, Nelson NY

Kdyby se tyto materiály dostaly do rukou gestapa, jistě by jeho příslušníky velmi zajímaly a pravděpodobně by to uškodilo mnoha lidem. Naštěstí se tak nestalo a Weirich si je vyzvedl až v klidu po svém propuštění. Je však patrné, že podstatná část tohoto archivu už v době jeho zatčení neexistovala – je možné, že ji vzhledem k přítuhující atmosféře zničil už sám Karel Weirich.

Trest smrti

I když gestapáci naštěstí nenašli usvědčující materiály ukryté ve schodech, to, co se o Weirichovi už vědělo, jim naprosto stačilo k jeho stíhání. Byl odvezen do neblaze proslulého třetího bloku římského vězení „Regina Coeli“. Německý vojenský soud ho odsoudil k trestu smrti. Nato zakročil Vatikán, který protestoval u polního maršála Alberta Kesselringa s tím, že zadrželi pouze jednoho z jeho zaměstnanců, který zajisté nemá nic společného s obviněními, která proti němu byla vznesena. Propuštěn sice nebyl, ale trest smrti tím byl odvrácen a po této přímluvě změněn na 18 měsíců nucených prací. Ty měl Weirich odpracovat v bavorském koncentračním táboře Kolbermoor. Tam zůstal do 2. května 1945, kdy tábor osvobodily americké vojenské jednotky.

Dělal, co považoval za samozřejmé

Po téměř dvou měsících na svobodě se Karlu Weirichovi podařilo dostat do Prahy, kde vyhledal zbytek své rodiny. Po válce znovu pracoval jako korespondent ČTK v Římě. Když ale po nástupu komunistů viděl, jak nový režim zatočil s některými jeho kolegy, odmítl uposlechnout příkaz, aby se vrátil do Prahy, a už definitivně zůstal v Římě. Zřejmě se tím vyhnul vězení.

O svých zážitcích z války nikdy moc nemluvil. Snažil se své činy spíš zlehčovat. Říkával, že to dělal spontánně, protože to považoval za samozřejmé. A tak vlastně skončil v zapomnění. Zemřel v roce 1981. Svůj archiv předal před smrtí své neteři Heleně. Právě díky tomu je možné se alespoň částečně dopátrat toho, jak velké dílo ve prospěch českých a slovenských Židů vykonal v Itálii v době války. Celý rozsah tohoto díla milosrdenství zná ale jen on sám a Bůh...

P. Marek Dunda ■

Pramen: Tronchin, Alberto. Spravedlivý riskuje. Karel Weirich, český novinář a zachránce židů v Itálii. Karmelitánské nakladatelství; Kostelní Vydří, 2015.

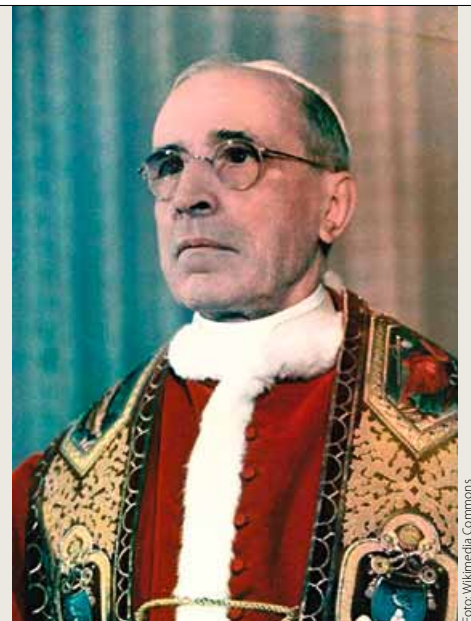

Foto: Wikimedia Commons

Papež Pius XII. byl zvolen 2. 3. 1939. Předtím sloužil i jako apoštolský nuncius v Německu (více o jeho nasazení ve prospěch Židů nejen v Itálii v článku *Pius XII. – Hitlerův papež?* v *Milujte se!* č. 11, str. 24nn, on-line v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se)

Po protestu Vatikánu mu byl trest smrti změněn na 18 měsíců nucených prací v koncentračním táboře.

Knihu vydalo Karmelitánské nakladatelství (www.ikarmel.cz)

Karel Weirich
český novinář
a zachránce
Židů v Itálii

Spravedlivý riskuje

Alberto Tronchin

Foto: KNA

Foto: Pixabay, Riiala (CCO)

8 moderních omylů, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim

„Zvažte tento osmimístný seznam moderních omylů, jež jsou běžné dokonce i v Církvi. V naší době se vyskytuje mnoho omylů, které se maskují jako moudrost a vyváženost, ale ničím takovým nejsou,“ říká americký katolický kněz a žurnalista Mons. Charles Pope. Dnes vám přinášíme první polovinu tohoto seznamu, zbývající čtyři „moderní omyly, které by měl každý katolík znát a vyhýbat se jim“ najdete v příštím čísle časopisu „Milujte se!“ – a nebo je najdete všechny již nyní na www.milujte.se.

Fenomén neboli jev – to, co kolem vidíme

Již dříve jsem psal o řadě omylů naší doby, které mají filozofičtější povahu. Následující seznam, který jsem vytvořil, je spíše fenomenologický než filozofický.

Říci, že něco je fenomenologické, naznačuje, že jde o popisnější vyjádření toho, co zakoušíme, spíše než o přesný filozofický či vědecký způsob kategorizace. Když například řekneme, že slunce vychází a zapadá, jedná se o popis jevu, fenoménu, prostě toho, co vidíme a zakoušíme, Slunce ve skutečnosti nevychází ani nezapadá. To Země se otáčí, a Slunce stojí. Jenomže my k vyjádření reality používáme fenomény (to, co zakoušíme) spíše než vědecktější výrazy jako apogeum, periogeum, nadir a periapsida.

A tak v následujícím seznamu uvádím jisté důležité omyly, které jsou v naší době běžné, ale používám výrazy, jež nevystihují tolik filozofické a logické bludy, ale spíše to, jak tyto omyly zakoušíme.

Šíří se jako infekce – i v Církvi

Jakkoli jsou tyto omyly běžné v sekulárním prostředí, popisují je zde jako obzvláště problematické, protože je všechny můžeme často najít i v Církvi. Je smutné a zcela běžné, že jim podléhají katolíci a představují jakousi šířící se

Zvažte tento osmimístný seznam moderních omylů – jsou běžné dokonce i v Církvi.

infekci, v níž se odráží světské a sekulární myšlení, nikoli zbožné a duchovní uvažování.

Uvedu jich jenom osm. Pro začátek. Doufám, že budete seznam doplňovat a pečlivě definovat to, čeho si povšímete. Ale nyní zvažte tento osmimístný seznam moderních omylů, jež jsou běžné dokonce i v Církvi.

Doufám, že budete tento seznam doplňovat o další...

1. omyl:

Milosrdenství bez zmínky o pokání

Pro příliš mnoho lidí dnes „milosrdenství“ znamená „Bůh je spokojen s tím, co dělám“. Avšak skutečné milosrdenství nepřehlídí hřích, ale předpokládá ho, považuje ho za závažný problém a nabízí cestu z hříchu. Boží milosrdenství je způsob, jakým k nám Bůh natahuje ruku, aby nás vytáhl z bahna hříchu.

A právě proto je pokání klíčem k milosrdenství. Protože skrze pokání dosahujeme natažené Boží milosrdné ruky a chytáme se jí.

Jedním z největších omylů současnosti je hlásání milosrdenství bez zmínky o pokání. Je to žel běžné i v Církvi. Až příliš často slyšíme kázání o milosrdenství bez jakékoli zmínky o pokání.

Ježíš svou službu zahájil slovy: „Čiňte pokání a věřte evangelium!“ Toto pořadí je důležité. Protože jak bychom mohli zakoušet radostnou zvěst o Božím milosrdenství, kdybychom se nejprve nekáli, nezískali novou mysl a nepoznali svoji potřebu tohoto

Proto je pokání klíčem k milosrdenství, protože skrze pokání dosahujeme natažené Boží milosrdné ruky a chytáme se jí.

milosrdenství. Pokud neznáte špatnou zprávu, pak pro vás dobrá zpráva žádnou zprávu není. Pokání nás přivádí zpět do reality, vede nás k tomu, abychom si přiznali potřebu změny, směřuje nás k Bohu a otevírá nám jeho milosrdenství.

Omyl milosrdenství bez zmínky o pokání je v dnešní Církvi velmi rozšířen a vede k hříchu opovázlivosti, hříchu proti naději.

Foto: Flickr, Lawrence OP. (CC BY-NC-ND 2.0)

2. omyl: Staurofobie

Termín staurofobie má řecký původ a znamená strach z kříže (*stauros* = kříž a *fobia* = strach). V Církvi tento omyl vzniká v důsledku neochoty katolíků upřímně hovořit o požadavcích na učedníky. Prozrazuje silné rozpaky nad tím, že i těžké věci často bývají tím nejlepším, co je třeba udělat.

Staurofobie znamená strach z kříže...

Mnozí katolíci, včetně kněží a biskupů, jsou úplně vyděšení, když někdo poukáže na požadavky kříže.

Když svět protestuje a říká: „Tvrdíte, že lidé s homosexuální orientací nemohou uzavírat manželství nebo žít intimním životem, ale musejí trávit život v celibátu?!“ Upřímná odpověď potom zní:

„Ano, toto tvrdíme.“ Ale protože je tato odpověď těžká a zakořeněná

v kříži, mnozí katolíci mají strašlivé obavy z přímé a čestné odpovědi. Totéž platí i pro další morálně složité situace, jako je eutanázie (navzdory utrpení nemůžete vzít život sobě nebo druhému člověku), potrat (navzdory obtížím, a dokonce ani v případě znásilnění a incestu, nemůžete zabít dítě v matčině lůně) a rozvod (navzdory nešťastnému vývoji manželství nelze jedno manželství opustit a vstoupit do jiného).

Staurofobie je také důvodem, proč se mnozí zdráhají učinit v Církvi a v rodinách nápravu. Existuje téměř panický strach z toho, že by se mělo trvat na požadavcích nebo udělit byť jen ty nejmírnější tresty či nápravná opatření. To by totiž mohlo lidi rozčítit, což je jeden z nejhorších důsledků pro osobu trpící staurofobií, jež se obává jakéhokoli druhu utrpení jak u sebe, tak u druhých. Nedokáže vidět spásný charakter trvání na požadavcích kříže.

Svatý Pavel říká: Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřižován a já pro svět. (Gal 6,14) Ale příliš mnoho současných katolíků kříž a jeho požadavky děsí, nebo se za něj dokonce stydí. Místo aby se chlubili mocí kříže, zdá se, že uvažují takto: „Jak bychom se my nebo Církev mohli opovážit poukazovat na kříž nebo trvat na tom, že je lepší než pohodlí či falešný soucit.“

... rozpaky nad tím, že i těžké věci často bývají tím nejlepším, co je třeba udělat.

Foto: sr. Gregorie

Foto: Designed by Freepik

3. omyl: Univerzalismus

Univerzalismus je víra, že většina, ne-li všichni lidé, budou nakonec spaseni. To je v přímém rozporu se slovy samotného Krista, který smutně svědčil o tom, že „mnozí“ jsou na cestě vedoucí do záhuby a „málo“ je těch, kdo jsou na úzké a obtížné cestě vedoucí ke spáse (viz Mt 7,14; Lk 13,23–30). Od Krista pochází také tucty podobností a dalších varování a jeho učení objasňuje, že musíme věčně přijmout skutečnost, že mnozí, a nikoli málo lidí, bude ztraceno, pokud je s pomocí Boží milosti nebudeme volat ke Kristu a ke skutečnému učenictví. (Pozn. redakce: Písmo svaté na jedné straně v 1 Tim 2,4 o Bohu říká, že „on chce, aby se všichni lidé zachránili“, ale na druhé straně velmi často varuje před opačnou a velmi reálnou možností: že Boží nabídku záchrany člověk promarní!)

Obšírně jsem o tom psal v jiných textech (zatím pouze v angličtině je na internetu dostupný text *Ježíš, který tě miluje, často varoval před peklem* na <http://blog.adw.org/2017/05/jesus-loves-warned-frequently-hell/>) a nemám v úmyslu zde vše přepisovat. Ale univerzalismus je závažným omylem, který je dnes široce zastáván.

Bezpočet katolíků zřídkakdy, pokud vůbec, slyší v kázání varování před soudem nebo peklem. Nemluví o tom ani s ostatními, a dokonce se nedomnívají, že by něco takového skutečně bylo možné.

Univerzalismus je víra, že většina, ne-li všichni lidé, budou nakonec spaseni. To je v přímém rozporu se slovy samotného Krista.

Vzhledem k všudypřítomnosti univerzalismu cítí katolíci jen velmi malou potřebu evangelizovat, či dokonce sami žít v souladu s vírou. Tento postoj musí zmizet, má-li v Církvi dojít k jakékoli vážné reformě nebo obnově evangelizační horlivosti. ▷

Tento postoj musí zmizet, má-li v Církvi dojít k jakékoli vážné reformě nebo obnově evangelizační horlivosti.

4. omyl: Deformovaný dialog

Termín „dialog“ dnes znamená téměř nekonečný rozhovor. Jako takový postrádá jasný záměr druhou stranu přesvědčit. Obvykle prostě znamená jen „mluvit“. V naší kultuře je pouhé mluvení velmi ceněno.

Přestože mluvení není samo o sobě špatné, může nahrazovat samotné jednání, kterého by bylo zapotřebí k dosažení cíle.

Termín „dialog“ dnes znamená téměř nekonečný rozhovor.

dia (skrže, z jedné strany na druhou) a *lego* (mluvit tak, aby se dospělo k nějakému závěru). *Dia* ještě zesiluje význam

Původně měl „dialog“ mnohem silnější význam. Tento termín pochází z řečtiny a je používán v Písmu svatém. *Dialégoimai*, z něhož vzniklo slovo „dialog“, je odvozeno z řeckého kořene

slova *lego*, takže znamená „dospět napříč rozhovorem k nějakému závěru“ výměnou myšlenek, slov nebo důvodů.

A tak vidíme, že „dialog“ byl původně mnohem silnějším výrazem, než se může většině lidí dnes zdát. V Novém zákoně je častěji užíván v kontextu vydávání svědectví nebo snahy přesvědčit druhé o pravdě evangelia (např. Sk 17,2–17 a 18,4).

Ale jak jsem již poznamenal, v současnosti může dialog vlastně oddalovat obrácení a vzbuzovat dojem, že všechny strany zastávají platné postoje a že chvályhodné je pouze „porozumění“ pozici toho druhého. Porozumění může mít hodnotu, ale většinou je užitečné položit základy pro obrácení – konverzi – k pravdě evangelia.

Dnes není zřejmé, že cílem je vlastně konverze, když mnozí katolíci mluví o dialogu se světem nebo s nevěřícími. Dialog má být nástroj, nikoli účel, je to metoda, nikoli

Dialog má být nástroj, nikoli účel, je to metoda, nikoli cíl.

cíl. A jako metoda je dialog (ve svém původním významu) energickým, dynamickým a radostným prosazováním evangelia, nikoli neformálním a (zdánlivě) nekonečným rozhovorem.

Pravdou je, že se snažíme získat duše, ne vyjít vítězně z hádek. Ale získávání duší je skutečným cílem, který mnohým moderním zmínkám o „dialogu“ a „porozumění“ chybí. Z toho důvodu „deformovaný dialog“ patří do našeho soupisu moderních problémů a omylů.

Charles Pope (podle „RC Monitoru“ 23/2017, redakčně upraveno) ■

Pozn. redakce: Zbývající čtyři omyly (Ztotožňování lásky s laskavostí, Dezinterpretace podstaty tolerance, Antropocentrismus a Obrácení rolí) najdete v příštím čísle časopisu. A protože ani časopis „Milujte se!“ není pro nás cílem, ale prostředkem, jak zprostředkovávat důležité věci co nejširšímu okruhu lidí, nabízejíme již celý text on-line na našem webu www.milujte.se – stačí do vyhledávacího boxu vložit text „8 omylů“.

Foto: Pixabay, Sponchia

Znáte mě?

Neuznávám spravedlnost. Nezabím, jen mrzačím. Lámu srdce a ničím životy. Jsem mazaná a zlomyslná a s věkem sílím.

Čím víc mě cítují, tím víc mi věří. Daří se mi ve všech vrstvách společnosti.

Mé oběti jsou bezmocné. Nemohou se proti mně bránit, protože nemám tvář ani jméno. Není možné mě vystopovat. Čím víc se kdo snaží, tím víc unikám.

Svrhávám vlády a rozvracím manželství. Bořím kariéry a přináším bezedné noci, zármutek a trápení. Kvůli mně nevinní lidé pláčou do polštáře. Tvým novinové titulky a působím bolest srdcím.

Říkají mi pomluva.

Jsem mazaná a zlomyslná a s věkem sílím.

Až budete mít chuť dát k lepšímu o někom nějakou historku... – zamyslete se. Je to pravda? Je to nutné? Je to ohleduplné? Pokud ne, buďte, prosím, raději zticha.

Brian Cavanaugh („Kolik váží sněhová vločka“, Karmelitánské nakladatelství, 2003; knihy krátkých příběhů pro zamyšlení si můžete objednat na www.ikarmel.cz) ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Respektování dobré pověsti osob činí nedovoleným každé chování a každé slovo, jež může způsobit nespravedlivou škodu (nejde tedy o případy, kdy naopak je třeba škodě zabránit tím, že se upozorní na nějaké zlo – pozn. red.).

Stává se vinným:

- *opovážlivým úsudkem* ten, kdo byť mlčky připustí jako pravdivou nějakou mravní vinu u bližního bez dostatečného důkazu;
  - *nactiutrháním* ten, kdo bez objektivně platného důvodu odhalí cizí chyby a prohřešky druhým osobám, které je neznají;
  - *pomluvou* ten, kdo tvrzením odporujícím pravdě škodí dobré pověsti druhých a dává příležitost k mylným úsudkům o nich.
- Nactiutrhání a pomluva ničí dobrou pověst a čest bližního.

Pozn. red.: pomluva je nepravdivá, nactiutrhání je sice pravdivé, ale není pravda, že bych měl o té věci mluvit...

Srov. Katechismus katolické církve. Kostelní Vydří; Karmelitánské nakladatelství, 2001.

Tisíce titulů katolické duchovní literatury

Objednávky on-line na www.ikarmel.cz

V této internetové prodejně si můžete objednat publikace Karmelitánského nakladatelství a mnoha dalších nakladatelství. Většina titulů je přehledně provázána s tituly souvisejícími.

SLEVA 10 %
na všechny nabízené produkty

Naše tipy z edice Oudy

<p>Bouda, která krmí milion dětí Magnus MacFarlane-Barrow 299 Kč</p>	<p>Františkáni z Bronou Adrian Luc 239 Kč</p>	<p>Smrt nemá poslední slovo Cristiana Paccinová, Simone Trusci 229 Kč</p>	<p>Vycházet si lásku Roger z Talzdé 299 Kč</p>	<p>Mistr bung-fu na lopatkách Graziana Marianelli 229 Kč</p>	<p>V čase z Nejvyššího Paolino Beltrame Quattrocchi 229 Kč</p>
---	--	--	---	---	---

Raději být poražen v dobrém než vítězit ve špatném

Jeden kněz říkával: „Rozčilovat se znamená mstít se na svém zdraví pro cizí blbost.“ (P. Jan Janhuba)
Ale zlo představuje i určité tajemství: nakonec škodí nejvíce tomu, kdo ho působí, kdo mu sám propadá – a přesto člověk zlo v moha situacích svobodně volí. A nebo mu dává prostor svou pasivitou. Římský císař a filozof Marcus Aurelius řekl: „Často dělá zle, kdo nedělá dobře.“
Možná právě toto je způsob, kterým nejen ve svém okolí, ale i ve svém vlastním životě dáváme zlu nejčastěji prostor...
A co řekli o zlu a o tom, jak ho máme přemáhat (a jak ho přemáhá sám Bůh), další významné i méně významné osobnosti?

Těm, kteří milují
Boha, všechno
napomáhá
k dobrému.

sv. Pavel (Řím 8,28)

Špatný přístup ke zlu:

- Podceňování: To nic není.
- Omlouvání: To dělají všichni.
- Ustupování: Nedá se nic dělat.

P. Dominik Doubrava, O.Praem.

Pane, když dáš příležitost, nedej slabost!
Když dáš slabost, nedej příležitost!
A když dáš obojí, tak dej sílu utíkat!

sv. Augustin

Nemůže být velkým zlem to,
co je sice veliké, ale není trvalé;
malé však a krátké zlo lze přece
snášet!

P. Martin Středa

*Soudek medu, kapka jedu,
v tomhle s vámi nepojedu!
Z „hesel k zapamatování“
na www.fatym.com*

Není zla, které by nebylo možné
změnit v „šťastnou noc“. Bůh
však přeměňuje pouze to, co mu
předneseme.

Wilfrid Stinissen

objednávkový kupon

Jméno:	adresa:	PSČ:
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk		kusů
Doubrava, Dunda: <i>Mozaika duchovní moudrosti</i> (dárek pro každého; A5, bar. ob., 96 stran, 20 Kč)		
Řekli svatí <i>a to platí I. a II.</i> (2 x 777 citátů svatých a blahoslavených; A5, 80 + 84 stran, 2 x 20 Kč)	I. díl	II. díl
Dunda a kol.: <i>Příprava na svátost smíření dnes</i> (praktická pomůcka; A6, 48 stran, 25 Kč)		
Woods: <i>Jak katolická církev budovala západní civilizaci</i> (A5, 208 str. + 16 str. bar. příloh, 180 Kč)		
Peňáz: <i>Pout' do Říma od A do Z</i> (poutavé líčení místy se špetkou humoru; A5, 84 stran, 20 Kč)		
Peňáz: <i>Pojď na pout'</i> (do Říma ve vzpomínkách, do Mariazell pěšky...; A5, 72 stran, 17 Kč)		
<i>Směr Velehrad</i> (poutní zpěvník, nabízíme i pořadatelům dalších poutí; A5, cca 88 stran, 20 Kč)		
Brabcová: <i>Pojďte s námi</i> (o tradičním pěším putování na Velehrad; A5, 42 stran, 15 Kč)		
Zahradníček: <i>Dějiny, jak je možná neznáte</i> (mýty a fakta; formát A5, 128 stran, 30 Kč)		
Soukop: <i>Velký náčelník dává základní kurz...</i> (o křesťanství v souvislostech, A5, 60 str., 15 Kč)		

Nezapomeňte, prosím, uvést své jméno, adresu a PSČ.

Objednávkový kupon odstříhnete a pošlete na adresu
A.M.I.M.S.
Římskokatolický farní úřad
671 03 Vranov nad Dyjí 20
(je možné objednávat i na internetu
www.amims.net nebo e-mailem
na apostolat@fatym.com
či telefonicky 515 296 384).
Knihy přijdou na vaši adresu
s příloženou složenkou na uhrazení
příspěvku na tisk a poštovné.

**Asi 70 dalších publikací
najdete na www.amims.net!**

Impia crudelitas, dum saevisti, servisti.
(Ty bezbožná krutosti, když jsi řádila, tak
jsi nám udělala největší službu.)

P. Stanislav Krátký

**Začni dělat pokání,
to ti věčnost zachrání.
Z „hesel k zapamatování“
na www.fatym.com**

Lékaře nepotřebují zdraví, ale
nemocní. Nepřišel jsem povolat
spravedlivé, ale hříšníky.

Ježíš Kristus (Mk 2,17)

Není žádná situace, kterou by
Bůh nemohl změnit, a není hřích,
který by nemohl odpustit, pokud
se Mu otevřeme.

papež František

**Hříšná radost
plodí žalost.**

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Smrtí přestává možnost zásluh
a obrácení.^[Sent. cert.]

Bezprostředně po smrti se koná zvláštní
soud (tzv. „soukromý soud“ týkající se
každého jednotlivce v okamžiku jeho smrti –
pozn. redakce), při němž se rozhoduje
o osudu zemřelých.^[Sent. fidei prox.]

Duše spravedlivých, které jsou v okamžiku
smrti prosty všech hříchů a trestů za hříchy,
vcházejí do nebe.^[De fide]

Duše těch, kteří umírají ve stavu těžkého
osobního hříchu, přicházejí do pekla.^[De fide]

Duše spravedlivých, které v okamžiku smrti
jsou zatíženy lehkými hříchy nebo časnými
tresty za hříchy, jdou do očistce.^[De fide]

Očistec netrvá přes všeobecný soud
(nazývaný také „poslední soud“ při druhém
příchodu Ježíše Krista, viz níže – pozn.
redakce).^[Sent. comm.]

Na konci světa přijde Kristus ve slávě
k soudu (tzv. „poslední soud“ týkající se
celého světa, při něm také vyjde na světlo
pravda o celých lidských dějinách – pozn.
redakce).^[De fide]

Doba Ježíšova příchodu je lidem
neznámá.^[Sent. cert.]

Kristus bude po svém příchodu soudit
všechny lidi.^[De fide]

Těla spravedlivých budou proměněna
a oslavena podle vzoru Kristova vzkříšeného
těla.^[Sent. cert.]

Těla zavržených vstanou v nepomíjející
a nesmrtelnosti, ale nebudou oslavena.^[Sent. cert.]

Nebeská blaženost trvá věčně.^[De fide]

Pekelný trest trvá věčně.^[De fide]

Srov. Dogmatika. Olomouc;
Matice cyrilometodějská, 1994.

Podle: P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda, „Mozaika duchovní moudrosti“,
A.M.I.M.S., 2014 (možno přečíst v kompletní on-line verzi nebo objednat
v tištěné podobě na www.amims.net nebo pomocí kuponu na protější straně – jen
za příspěvek na tisk a poštovné; 96 stran, formát A4, příspěvek na tisk 20 Kč) ■

P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda

Mozaika duchovní moudrosti

Většinou musíme přečíst celou knihu, než nás něco zaujme, avšak tato kniha
je již výběrem toho, co zaujalo. Tato kniha je taková „dárková kniha“, které si
můžete pořídit desítky výtisků jen za pouhý příspěvek na tisk – a udělat radost
každému, komu ji dáte. Je to dárek, který zároveň přinese i užitek, a to věřícím
i nevěřícím.

Knihu P. Josefa Doubravy a P. Marka Dundy **Mozaika duchovní moudrosti** je mož-
né objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč + poštovné pomocí kuponu na stra-
ně 32 nebo na www.amims.net.

Kompletní kniha on-line je k přečtení i ke stažení zdarma na www.fatym.com
a www.amims.net.

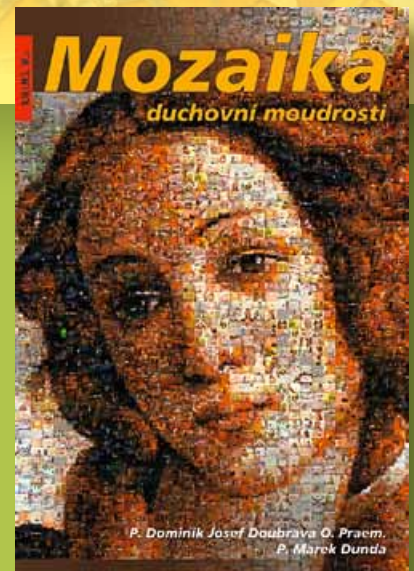

Foto: Flickr, Nihara (CC BY 2.0)

Foto: Zuzana, SADB

Dobrovolnice Jana mezi street boys ze slumů v Nairobi (Keňa, Afrika)

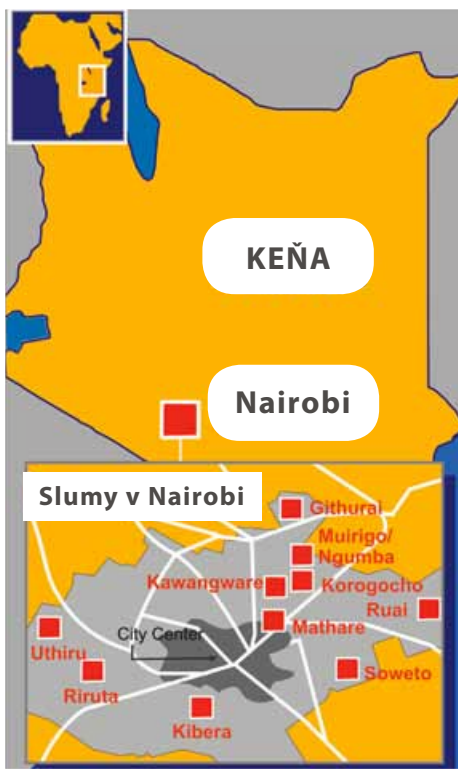
Mezi zablácenými anděly

Jana Jeklová je dobrovolnice a působí v salesiánském rehabilitačním centru pro děti „Bosco Boys Langata“ v Keni. Společně s dalšími se stará o desítky chudých chlapců a pokouší se jim pomoci opustit život na ulici a začlenit se do normálního života. Během prázdnin hledají sociální pracovníci střediska další „street children“ (děti ulice), které by se mohly zapojit do resocializačního programu a začít znovu. Jana se do terénu za těmito dětmi podívala celkem třikrát a i tyto pouhé tři návštěvy v ní zanechaly nesmazatelné stopy.

Přes slumy na smetiště

S ubíhající cestou razantně přibývalo lidí, motorek, bláta, kaluží i zápachu z téměř všudypřítomných tlejících odpadků. Nevěděla jsem, kam se dívat dřív, jestli před sebe, abych do někoho nevrazila a neztratila místní kolegy perfektně zapadající do davu, nebo pod sebe, abych se nepřerazila, nebo kolem sebe, abych stíhala monitorovat okolí, které na Evro-

Mapka chudinských čtvrtí – slumů – v Nairobi (slumy vyznačeny červeně)

„Myšlenka a touha vyrazit pomáhat africkým dětem ve mně rostla a uzrávala od mých patnácti let, až se sen stal skutečností.“

Jana Jeklová

pany v těchto místech není zvyklé a jehož reakce byly velice pestré. Prošli jsme rozsáhlá tržiště, proklouzali se rozbahněnými slumy, navštívili jsme pár početných rodin v jejich „domečcích“ 1,5 x 2 metry – což je běžná slumová plechová bouda s nájmem mnohem dražším, než platí za metr čtverečný bohatí obyvatelé Nairobi žijící ve vilách uprostřed vlastních parků – až jsme se dostali ke smetišti. A tam jsem je spatřila. Tmavé, roztrhané, zablácené oblečení, rozbité a často i chybějící boty. Na dlaních nános špíny, přerostlé nehty. Na bídou strhaných tvářích mouchy, v ústech láhev s lepidlem, zničené zuby, občas stékající sliny. Vrávoravý krok, těžký jazyk. Prázdný pohled v očích. Kolik jim může být? Šest? Deset? Patnáct? Dvacet? ▷

Děti ulice ve školních lavicích rehabilitačního centra Bosco Boys Langata (nahore jedna z budov tohoto salesiánského institutu)

Jak systém vybudovaný salesiány funguje?

1. Děti procházejí jakýmsi sítím. Prvním z nich je **kontaktní centrum Kuwinda**. Terénní sociální pracovník, který pravidelně chodí do terénu, kontaktuje na ulici „street children“ a ty, které projeví zájem, přivede do kontaktního centra – **Kariwy**. Tam děti dostanou teplé jídlo (*ugali*), čaj, hrají se hry, hodně se s dětmi povídá a posuzuje se, zda by dítě mohlo být umístěno do rehabilitačního centra v Langatě.
2. Sociální pracovníci následně kontaktují rodiny vytipovaných dětí. V případě souhlasu rodiny nastoupí dítě do **Bosco Boys Langata**, kde pobývá 1–3 roky. Současně se pracuje s rodinou tak, aby se do ní mohlo dítě během prázdnin vrátit a bylo tam v bezpečí. Tím se rehabilitační centrum liší od dětského domova. Nejedná se ale ani o školu v pravém slova smyslu, protože tyto děti přicházejí rovnou z ulice, jsou pod vlivem drog, mají abstinenční příznaky, chybí jim základní hygienické návyky, respektování pravidel a autorit a nejsou zprvu schopny dosahovat dobrých výsledků.
3. Po úspěšném absolvování rehabilitačního procesu může dítě pokračovat na **základní školu Bosco Boys Kuwinda**. Odtud má možnost jít do dalšího salesiánského střediska **Bosco Boys Town** (technické učiliště) nebo na jakoukoli jinou střední školu.

Autorka s nairobskými street boys – krajní bídu a život na smetištích si zpříjemňují omamnými výpary z lepidel v PET lahvích

Foto: 2x archiv SADBÝ

„Mambo, my name is Jane,“ (Ahoj, jmenuji se Jane) představuji se jednomu z nich s nataženou pěstí na drsnácký pozdrav. „Poa,“ (Ahoj) dostávám odpověď a malátou ránu pěstí do mé pěstí.

„Z které země jsi, kdo je váš prezident a jsi vdaná?“

Zatímco sociální pracovníci komunikují s ostatními dětmi ve svahilštině a asi se jim představují, stejně tak jako naši organizaci a proč jsme za nimi přišli, pomalu se zvedá další z nich a kolébavým krokem se blíží ke mně s napřaženou rukou na pozdrav. Zachytím ho v pádu, zakopl o nohu dalšího. Má dlaň třímá dlaně dal-

ších pouličních dětí, které mě postupně obklopují a těžce vyslovovanou, lámanou angličtinou se mě vpytávají na mou rodnou zemi, prezidenta, jazyk, jestli jsem vdaná... Zatímco si spolu povídáme, sem

tam se o mě nějaké malátné dítě opře, protože už nevládne svým nohám, sem tam mě někdo z nich vezme za ruku a prohlídí si barvu mé kůže, která se změní při každém jemném stisknutí. Občas mě někdo požádá o koupení jídla, oblečení, bot, ale respektují mé odmítnutí. Nikdo z nich si však nedovolil vzít mi telefon nebo pár drobásků z kapsy, které jsem měla na *matatu* (městskou hromadnou dopravu).

Tři oříšky...

A pak se to stalo. Jeden z nich, svalnatý, bystřejší, ráznější a snad už i dospělý mladík odhrnul pevnou paží ostatní kluky a podal mi ruku s pozdravením. Pak otevřel druhou dlaň. „Jane, take it. It is for you.“ (Jane, vezmi si to, to je pro tebe). V popraskané špinavé dlaně se skvěly tři burské oříšky, které našel kousek opodál. Jedna žena prodávala tuto pochutinu a na zem odhazovala ty, co uznala za zkažené. Ty pak děti sbíraly a jedly. V ten okamžik mnou projela taková nesmírná vděčnost, kterou těžko popsat. Stojíte obklopení dětmi, které žijí v absolutní chudobě, nemají co jíst, co na sebe, kde se umýt, kde složit bezpečně hlavu. Znají jen násilí, které je na nich páchané, a oni vám za trochu lásky, pozdravení, podání ruky a pár úsměvů přinesou tři oříšky. Tři oříšky! Jak bych si přála, aby byly kouzelné jako z pohádky o Popelce a přinesly těm dětem lásku, bezpečí a domov. Když jsem se probrala z překvapení, oříšky jsem odmítla s hlubokým poděkováním a s vděkem. Kluci se o ně následně poprali.

Překvapení: krásná i smutná

S nezvykle velkou vděčností pouličních dětí za projevenou kapku lásky jsem se setkala mnohokrát. Někdy se chtěly se mnou dělit o chleba, který dostaly, jindy mě obdarovaly náramky z trávy, které mi upletly. A řeknu vám, je to nejkrásnější a nejhodnotnější šperk, který jsem kdy dostala. Doteď je mám, usušené a položené na stole. Kolikrát mě hluboce dojala, jak slušné a vděčné ke mně tyto děti byly, kolik dobrého mi dovolily poznat

„Budu matka, sestra, učitelka, vychovatelka i kamarádka kluků, kteří ztratili domov. Nejedu měnit jejich kulturu a hodnoty, jedu je mít ráda.“

Jana Jeklová

Foto: Z. archiv SADBÝ

Nahoře: děti z Langaty na školním výletě

Salesiáni a jejich dobrovolníci poskytují dětem nejen vzdělání

Moje působení v Langatě

Jsem prakticky pořád s dětmi, jako jejich sestra, jako jedna z nich. Absolvuji s nimi jejich denní program (uklízím s nimi, pracuji na zahradě, přebírám s nimi jídlo, modlím se s nimi, nacvičuju s nimi jejich písničky, hraju si s nimi, učím (rukodělky, tělocvik, prvouku), ošetřuju je, beru je do nemocnice, zažívám jim oblečení, zavedla jsem „filmový klub“, kdy s nimi

rozebírám příběhy z Bible, a ráda bych dostala na starost zahradu, která je v žalostném stavu, abych tam mohla s dětmi pracovat.

Co je ale ze všeho nejdůležitější, snažím se dětem pomáhat tím, že je mám ráda. Kolikrát mi tak vděčně děkují za to, že jim pomůžu něco dokončit, že jim pomůžu přenést kýbl vody, ostříhat stopky květinám, pověsit prádlo na šňůru, na kterou nedosáhnou..., pochválím je, snažím se učit je odpouštět si, pomáhat si, být kamarády...

Snažím se dávat jim dobrý příklad. Ukazovat jim víru v životě, snažím se ukazovat jim Boží lásku v maličkostech. Snažím se být tu pro ně. Vypadá to, že vlastně nic nedělám, ale kluci mi zrcadlí, že tohle je právě to, co je pro ně nejdůležitější.

Jana Jeklová, dobrovolnice – působí v salesiánském rehabilitačním centru pro děti „Bosco Boys Langata“ v Keni

ve svých bolavých srdcích, jak mě upozorňovaly, abych nestoupla do bláta, jak mě vedly za ruku, když jsem se blížila k místu našeho oficiálního setkání, abych se v tom shonu lidí neztratila. Jak snadno se mi svěřovaly s tím, co je právě trápilo, jak je policie při žebrání zase ztloukla klacky po hlavách. Těžko mohu zapomenout třeba na Elizabet, čtrnáctileté děvče, která se mnou strávila celou jednu návštěvu,

držíc mě za ruku, protože byla tak omámená lepidlem, že se sama nemohla bránit chlapcům, kteří si z ní chtěli udělat objekt pro uspokojování svých sexuálních tužeb. Jak byla vděčná za půl hodiny bezpečí. Co následovalo po mém odchodu, je pro ni každodenní bolestnou realitou. Nicméně ta půlhodina měla pro ni, jak jsem se při další návštěvě dozvěděla, nevyčísitelnou hodnotu.

Andělé s polámanými křídly

Nikdy by mě nenapadlo, že v těch pověstných dětech ulice, zneužívaných k pašování drog a dětské prostituci, dětech, které se musí živit kriminální činností a žebráním, aby přežily v krutých nairobských ulicích, fetují lepidlo, aby zahnalý hlad, smutek a stesk, naleznou anděly. Anděly, kterým byla polámana křídla dětských snů, her a radostí, kteří byli ▷

vyhnáni do domova utvořeného z bláta, odpadků i zloby a kterým byla vzata lidská důstojnost dřív, než se o ni mohli začít prát.

Středisko Bosco Boys Langata funguje již od roku 1994 a řada jeho absolventů úspěšně dokončila studium i na univerzitách, má zaměstnání a své vlastní rodiny. Jeden z bývalých „street boys“, který prošel tímto systémem, se dokonce stal soudcem, což je veliký úspěch. Někteří „ex street boys“ se vracejí do těchto salesiánských středisek jako zaměstnanci.

Autorka svědectví Jana s chlapci, o které se v Langatě stará

Foto: 2x archiv SADBY

Policie a poslední návštěva v terénu

Směla jsem se za nimi vydat celkem třikrát. Při poslední návštěvě na smetištích a ve slumech si mě všimla policie, která, jak už to tady v Nairobi běžně chodí, žádala pod pohružkou zadržení ve vězení nesmyslná povolení, dokumenty, povolení k povolení, a tak bylo rozhodnuto stáhnout mě z terénu. Nicméně i tyto

pouhé tři návštěvy byly pro mě obrovským, nesmírným přínosem, za který jsem moc vděčná.

A tak vás prosím o modlitbu za tyto děti, stejně tak naléhavě a upřímně, jak mě prosili tito zablácení andělé pokaždé, když jsem od nich odcházela.

Jana Jeklová (titulky redakce) ■

Co je SADBA

SADBA je Salesiánská asociace Dona Boska založená roku 2005. Její hlavní náplní je **podpora a příprava dobrovolníků**, kteří se rozhodli část svého života věnovat nejpotřebnějším dětem a mládeži. V rámci projektu *Adopce nablízko* již bylo vysláno přes 200 dobrovolníků, zpravidla studentů nebo čerstvých absolventů, a pomohli jsme již ve 20 zemích světa. Dobrovolníci se na vyslání připravují v ročním přípravném kurzu **Cagliero** během **osmi přípravných víkendů** a dalších navazujících aktivit. Služba může být buď **dlouhodobá** (10–12) měsíců nebo **krátkodobá** (1–2 měsíce). Dobrovolná služba je akreditována na Ministerstvu vnitra ČR.

Více na www.sadba.org

Děkujeme za každý příspěvek, který použijeme na přípravu a vyslání dalších dobrovolníků.

č. ú. 2800630202/2010, SS: 201802

Mé vnitřní hnutí pro život

Byli jsme smutní, ale nezatrpkli jsme

Po svatbě jsme s manželem toužili po rodině, ale navzdory všem radám v brožurách plánovaného rodičovství se nám počít nedařilo. Věděli jsme, že dítě je dar a nikoliv právo. Byli jsme smutní, ale ne zatrpkli. Tak jsme po dvou letech čekání zamířili na sociálku pro žádanku na adopci – jestli třeba toto není naše Bohem zamýšlená cesta. Však ono vyřízení pár let trvá a žádost už může ležet...

Dva krásní zdraví kluci

Po tomto rozhodnutí jsme se dočkali svého vlastního děťátka. Radost veliká, ztělesněná touha, Boží dar. Narodil se zdravý, císařským řezem. Na druhé děťátko jsme si počkali tak tři čtvrtě roku od okamžiku, kdy jsme se pro něj rozhodli. Navzdory dosti ztenčené děložní stěně po prvním „císaři“ a podezření na malou rupturu dělohy porod proběhl v pořádku opět císařským řezem a my měli do tří let doma dva krásné zdravé kluky.

Věděli jsme, že dítě je dar a nikoliv právo. Byli jsme smutní, ale ne zatrpkli.

S dalším jsme nespěchali...

Připadalo mi, že jizva se po druhé operaci hojila hůř, a třebaže mé břicho po půl roce vypadalo stále jako ve čtvrtém měsíci těhotenství, rozhodla jsem se to řešit, až mi bude úplně fajn. Měla jsem v plánu spíš dát do pořádku svůj chrup, na který

si můj dentista od prohlídky v druhém těhu „brousil zuby“ a chtěl se na něj vrhnout, hned jak se dítě alespoň trochu odsaje od prsu, a doufal, že nebude pozdě. Objednala jsem se a začala šetřit na plomby a kdovíco ještě. A až si spravím chrup, postavu, jizva až se usadí a doktoři nebudou proti..., tak možná za dva roky, až zapomenu na útrapy s těhotenskou cukrovkou a vše bude OK, tak možná třeba ještě to třetí...

Překvapení, štěstí a strach

Nemyslete si, ale po předchozích letech snahy o miminko jsem měla metodu PPR (přirozené plánování rodičovství) opravdu dobře „zmáknutou“. Jenomže po tak dlouhých měsících čekání >

Na těhotenském testu se objevila druhá čárka. Rozbrečela jsem se štěstím i strachem zároveň.

Foto: Designed by vivash / Freepik

Co pro mě může třetí „císař“ po tak krátké době a po takových diagnózách znamenat, mně došlo dost brzo...

Každá matka touží vidět své děti vyrůstat... A já si uvědomovala, že jsem se dostala do vysoké hry, kde toto mohu prohrát...

Foto: Flickr, be creator (CC BY 2.0)

na naše dvě děti jsem pozbyla ostražitosti a vlastně nevěřila tomu, že by hned napoprvé bylo možné, abych počala, což pro mne představovalo riziko. Vlastně jsem se považovala za „jen příležitostně plodnou“. Manžel to tenkrát viděl podobně.

Ale půl roku po porodu mi začalo být tak nějak divně, jak mi bylo jen dvakrát předtím, a na těhotenském testu se objevila druhá čárka – ta, po které jsem v předešlých letech tolikrát toužila, ale teď ještě ne, teď prosím ještě ne! Rozbrečela jsem se štěstím i strachem zároveň.

Možná si, když to čtete, neuvědomujete, co pro mě může třetí „císař“ po tak

krátké době a po takových diagnózách znamenat, ale mně to došlo dost brzo... Snad každá matka touží vidět vyrůstat své děti a jednou třeba děti jejich dětí... A já si uvědomovala, že jsem se dostala do vysoké hry, kde toto mohu prohrát...

Nyní jsem zjistila, že se názory katolíků leckdy liší. Jsou křesťané, kteří si dokáží uchlácholit svědomí a omluvit potrat pro tzv. „vyšší dobro“ – pro záchranu matky, která je doma zodpovědná za jiné děti. Nebo obhajují potrat po znásilnění či kdovíco ještě... Ale já jsem v této své situaci, pro mě ne příliš šťastné, uslyšela tak jasně: „Jsi matkou.

O narozené děti se může jednou postarat jiný (jiná), ale toto počaté potřebuje jen a jen tebe... Nikdo jiný se o něj v tomto stadiu postarat nemůže. Potřebuje tě, aby mohlo žít!“

Život na vlásku – na vlásku rozhodnutí vlastní matky

Drsné, obzvláště to zjištění, že o tvé děti se opravdu může v nejhorším případě starat někdo jiný. A vím, že kdybych se z Božího milosrdenství dostala k Němu – k Bohu –, byla bych jako neodbytná vdova v podobenství a vytrvale za svou rodinu orodovala...

MILOSRDNÍ BRATŘI

Foto: archiv OH

Život milosrdných bratří je životem služby, modlitby, obětavosti a radosti z poznání Krista, který je v nemocných, chudých, trpících, utlačovaných a jakkoli slabých. Žijí v komunitách, ale jsou otevření světu, do kterého vstupují, a odpovídají na jeho aktuální potřeby.

Milosrdní bratři jsou řádem, který založil sv. Jan z Boha. Ten svým následovníkům připomínal jednoduchý životní princip: „*Dělejte dobro a dělejte ho dobře!*“

Z malé nemocnice ve španělské Granadě, kterou sám založil, se během půl tisíciletí stalo velké dílo čítající zhruba 400 nemocnic a jiných zdravotních či sociálních zařízení všude ve světě. Více než tisícovka milosrdných bratří a 80 tisíc jejich spolupracovníků ošetří či jinak pomohou asi 20 milionům lidí ročně, a to bez ohledu na původ, pohlaví, sociální postavení či náboženství.

Toto dílo je otevřené všem a mladí muži jsou zváni, aby se sami stali milosrdnými bratry, dělali dobro a dělali ho dobře. Cítíte-li tuto touhu, toto volání, přijďte se k nám třeba jen podívat..., napište na prevor@milosrdni.cz a poznejte naši hospitalitu! Více informací o nás najdete na www.milosrdni.cz.

Ale uvažovala jsem: kdo jiný, než matka, by se mohl i v tom nejhorším případě postarat o to několikátýdenní nenarozené mrňátko? Jeho život visí na vlásku – a tím vláskem je rozhodnutí jeho matky. A v tom teď spatřuji smysl „být matkou“ – darovat život, a nikoli „jen“ starat se. Tak jsem zrušila své plány, na strán-

kách „Hnutí Pro život ČR“ si objednala tričko s nápisem *Jsem kreativní, jsem pro život* a těším se, až představím své bříško okolí v tomto krásně rudém tričku.

Tak nevím, jak to se mnou Pán vykutálí, jak to všechno dopadne... Jsme na začátku, stav dělohy není ideální, ale mám vzor v Marii a učím se její důvěře v Boha. Dokonce toto početí bylo tak trochu „Mariánské“.

„Mariánské početí“

Kdybyste někdo nevěděl, proč jsem ho takto nazvala, tak se vám to pokusím vysvětlit. Pojmenovala jsem tak početí, které nepřijde ve vhodnou dobu, hrozí za ně smrt, a přesto mu řeknete „ano“ – jako tomu bylo u Panny Marie.

Bůh se postaral o Marii, věřím, že se postará i o Annu. A nemusí to být podle našich představ. Ví o nás, dnes to cítím víc než jindy... A právě proto, že si uvědomujeme svoji nedokonalost, poznáváme velikost a moc Boha. Už od počátku světa za nás „žehlí“ naše průšvihy... Bohu díky!

Anna ■

Poznámka redakce:

Těsně před uzávěrkou tohoto čísla časopisu „Milujte se!“, několik dní před dokončením finální sazby (časopis připravujeme se značným časovým předstihem), jsme se pokusili zjistit, jak se příběh dál vyvíjí. Odpověď byla: Před několika dny se narodil zdravý chlapeček a také maminka je zcela v pořádku.

Tedy ještě jednou Bohu díky!

Bůh se postaral o Marii, věřím, že se postará i o Annu. Ačkoli to nemusí být podle našich představ...

<http://linkapomoci.cz>

**Čekáte-li nečekaně dítě
volejte 800 108 000**

Foto: Flickr, jcheng (CC BY 2.0)

Foto: Karel Procházka

Pojd' s námi na pouť

Tato série článků o pěším putování a o každoroční srpnové Národní pěší pouti na Velehrad není jen informací, ale i pozváním. Projděte si s námi nejdříve pouť prostřednictvím fotokroniky, kterou vám na následujících stranách nabízíme. Fotografie pořídili sami poutníci. Zachycují od pondělí do soboty všech šest dní pouti, jak je každoročně prožívají ti, kteří putují na Velehrad s „poutním proudem“ z Vranova nad Dyjí a Znojma – jde o jeden z nejstarších poutních proudů, který putuje každoročně již od roku 2001, kdy tato pěší pouť na Velehrad vznikla. A pak se s námi v srpnu vydejte na pouť.

Poutních proudů, které se na Velehradě scházejí z nejrůznějších směrů, je v současné době již šestnáct – viz schéma Národní pěší pouti na str. 46.

Každá dobrá pouť je dobou, kdy vycházíme ze své zabydlenosti a únavy, abychom se občerstvili a otevřeli darům Božím.

Bůh obdarovával mnoho našich předků zcela zvláštními dary a nás obdarovává nejen zkušeností jejich života, ale stále novým ujištěním, že nás má rád a že nám rád poskytne stejné dary, abychom mohli proměňovat svět, do kterého nás poslal.

Neposílá nás však do vysněného neskutečného světa, ale do reality, která nás obklopuje a ve které žijeme s ostatními lidmi. Stromy, jestliže mají přinášet ovoce i v nepříznivých podmínkách vyprahlosti,

Foto: Karel Procházka

Z Vranova nad Dyjí vyrážíme vždy v pondělí po mši svaté v 15 hodin (nahore: poutníci a Vranovský zámek)

Foto: archiv MS; grafika: kalendáře.cz; iPhing.com (CC BY-NC 4.0) / MS!

PONDĚLÍ
Vranov nad Dyjí -
Znojmo
22 kilometrů

Foto: archiv MS!

Stromy, jestliže mají přinášet ovoce i v nepříznivých podmínkách vyprahlosti, musí svými kořeny dosáhnout až hluboko k vodě. Stejně je to i s námi...

musí svými kořeny dosáhnout až hluboko k vodě. Stejně je to i s námi, kdo máme přinášet ovoce v prostředí, které si dokážeme představit mnohem lepší. Dosáhneme-li svými kořeny až k vodě, čeho se pak můžeme bát? A pouť je takové natažení kořenů k vodě.

Hned první žalm zpívá: Blaze muži..., je jako strom, zasazený u vody, ve svůj čas přináší ovoce. Na ovoce tohoto stromu čekají blízcí i vzdálení lidé kolem nás.

Toto ovoce má moc stmelovat naše rodiny i jakákoliv společenství do podoby Božího království.

Přeji vám, abyste na každé pouti skutečně našli zdroj živé vody a přinesli ovoce hodné tohoto zakořenění.

Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský (z knihy „Ne já, ale Ty“, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 1998; titulek a perex redakce) ■

Foto: Vojtěch Novák

Na místo prvního noclehu – na znojemskou faru u Svatého Kříže – putujeme 22 kilometrů.

Dosáhneme-li svými kořeny až k vodě, čeho se pak můžeme bát? A pouť je takové natažení kořenů k vodě.

Co je to vlastně pout'?

Poutníků každý den přibývá. V místech přenocování se k nám přidávají další – třeba ti, kteří by z časových důvodů nemohli jít celých šest dní

Základem každé pouti je její cíl. O tom, zda je to opravdu pout', rozhoduje cíl, nikoliv počet kilometrů, rychlost nebo způsob přepravy.

Druhý vatikánský koncil nazývá církev putujícím lidem Božím. Putujeme tímto světem do Božího přístavu spásy, stručně řečeno do nebe. Pěkně to připomíná píseň *Madona*, kde se zpívá, že „každý z nás na této zemi poutníkem je k věčnosti“.

Pout' nám připomíná: jsi na cestě

Cílem každé pouti je nějaký chrám, v němž se lidé dříve cítili jak v nebi, protože nikde tak krásnou výzdobu neviděli. My jsme viděli už ledacos, ale přesto i nás ta krása uchvacuje. Navíc zažijeme i nebeský klid, dnes už tak vzácný. A nakonec to hlavní: Cílem toho životního plahočení je skutečně dojít do nebe. A právě pout' nám to má připomenout.

Pout' je také výjimka z každodenního shonu a všednosti. Člověku se zdá, že se pořád točí v kruhu, v pracovním týdnu je jeden den jako druhý, týden utíká za druhým a rok uteče jak voda. Pout' v minulosti zpestřovala celý rok, protože na správnou pout' se člověk půl roku těší a připravuje a pak na ni půl roku vzpomíná.

Ukazuje, že jsi závislý na Bohu

Pout' nutí člověka, aby si uvědomil, jak je závislý na Bohu. Svědčí o tom i dva poutníci, kteří se v Jubilejním svatém roce 2000 vydali pěšky do Říma z Husince v jižních Čechách. Jeden byl evangelík, druhý katolík a v Jubilejním roce chtěli pěšky spojit ta dvě místa, z nichž každé je drahé jednomu z nich. Do Říma došli za 36 dní. Tam pak ve vatikánském rozhlasu řekl evangelík Petr Nobilis: „Poutníku nezbyvá nic jiného než se oddat Boží vůli. Zní to trošku pyšně, ale je to tak. Máme zkušenost, že kdykoli jsme začali víc plánovat a obávat se, věci se prostě zadržá-

*Každý z nás
na této zemi
poutníkem je
k věčnosti...*

valy. Kdykoli jsme se uvolnili a dali jsme jen na modlitby, tak to dobře dopadlo.“ Na to dodal katolík Ivan Kolman: „Ta víra nás silila, že jsme skutečně věděli, že nás v tom Pán Bůh nenechá. Měli jsme štěstí na lidi. Vždycky nás přijali. Když už jsme téměř nevěřili, o to lépe to dopadlo.“ Petr Nobilis to pak uzavřel: „Vždycky v kritické situaci jsme oba doufali v to, že ten jeden – Hospodin – nám pomůže. A projevila se ještě další věc – v běžném životě člověk může žít ve vzpouře proti Bohu třeba několik dní nebo týdnů. Třeba i celý život, protože má nějaké finanční zajištění, a tak dále. Na pouti se nedá žít ani jeden den ve vzpouře proti Bohu, v zášti či nenávisti, bez modlitby za bližní, bez proseb

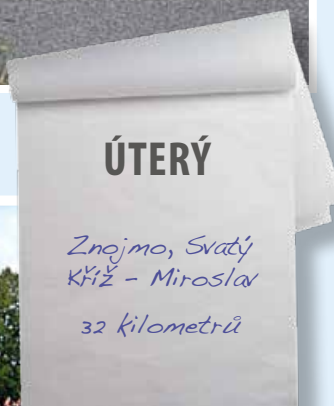

Viditelným znakem poutníků je cyrilometodějský poutnický kříž (více viz str. 52)

Mezi poutníky jsou vítány i rodiny s malými dětmi

ÚTERÝ

Znojmo, Svatý
Kříž - Miroslav
32 kilometrů

Na řadě míst čeká milé překvapení: občerstvení nachystané místními lidmi

„Cyklopoutníci“ se s námi setkávají na předem dohodnutých místech odpočinku

za milost Boží, prostě bez těch věcí, které nás Pán Ježíš učil. Ten den by byl prostě beznadějný.“

Pouť a gramatika

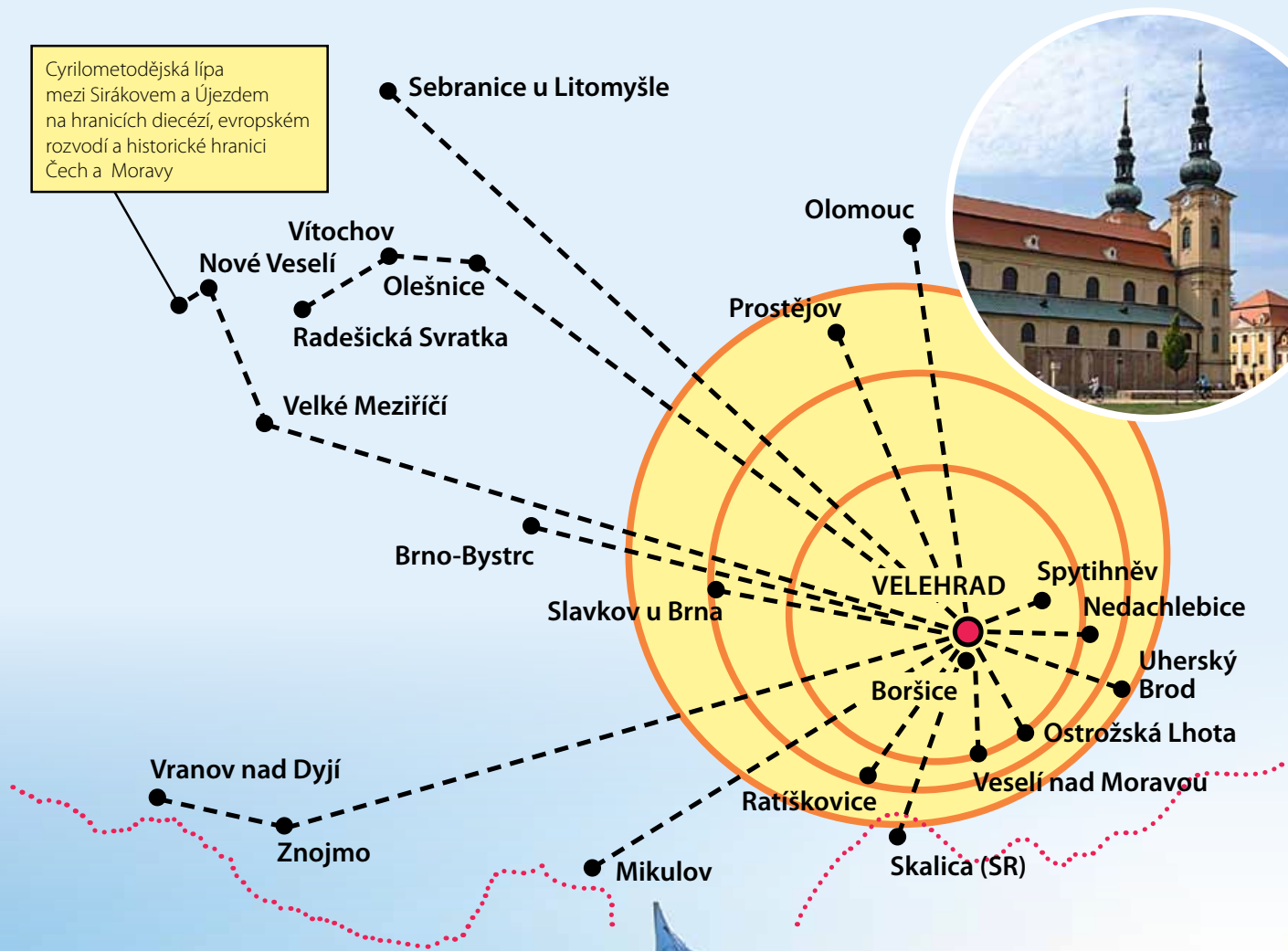
Samotné slovo pouť má několik významů, které se někdy lidem velice pletou. Osvětlíme si je mluvnickým rozbořem. Pouť je podstatné jméno rodu ženského (na Vysočině někdy i mužského podle vzoru hrad), skloňuje se podle vzoru píseň a částečně i kost, ale použijeme na ně pravidla pro příslovečné určení. U tohoto větného členu určujeme místo, čas, způsob, příčinu, účel, podmínku a přípustku.

A) Pouť z hlediska místa

Ptáme se: Kam? Odpovídám: Do Říma, do Křtin, do Compostely, do Svaté ▷

Poutní proud z Vranova nad Dyjí a Znojma je jeden ze šestnácti, které se postupně „slévají“ z různých výchozích bodů. Mimo to z Levého Hradce od února do července se vždy jednu sobotu v měsíci ujede jedna etapa z Prahy. Zbytek se jde v srpnu v rámci některého poutního proudu.

země, do Netína, na Velehrad... Prostě na nějaké poutní místo, které je jako studánka, jako pramen. Ten se také nedá vymyslet, naplánovat, sestavit, vynalézt. Ten je možné jen objevit. A pak je důležité jej udržovat v čistotě a brát z něho. Už se také stalo, že nevyužívané prameny vyschly, studny se zanesly. Poutní místa jsou dána tím, že tam někdo žil (Pán Ježíš ve Svaté zemi), že je tam někdo pohřben (svatý Petr a Pavel v Římě), že tam někdo

něco zažil (zázračná uzdravení v Lurdech) a nebo že tam i osobně lidé hodně věcí prožili.

B) Pouť z hlediska času

Ptáme se: Kdy? Odpovídáme: Na svatého Cyrila a Metoděje na Velehrad, na svatého Matěje na Matějskou pouť do Prahy. Když se něco důležitého připomíná (a slaví), lidé se tam shromáždí. Jako jsou pro každého člověka důležitým dnem narozeniny

a svátek (jmeniny) a měly by být i křtiny (výročí křtu), tak je pro kostel důležitým dnem datum, kdy je v kalendáři svátek jeho patrona, tedy svatého, jemuž je dům Boží zasvěcen. V neděli poblíž toho svátku bývá pouť, která se podle něho jmenuje. Zavedl jsem ve svých farnostech, které jsem dostal od otce biskupa svěřeny, pouť v každé vesničce, i když má třeba jen 50 obyvatel. V některých poutě už přežily i totalitu, v některých jsme vybírali

STŘEDA
Miroslav - Blučina
36 kilometrů

K pouti patří i jeden úsek, ve kterém neseme Nejsvětější svátost oltářní (nahore: jáhen František). Adorace je zakončena požehnáním (obr. vlevo)

Foto: 3x Vojtěch Novák

Vranovského poutního proudu se účastní i členové mariánských družin: soluňáci a marianky (dole „soluňácká vlajka“)

Proč? Na poutě se chodí především na znamení pokání, dalším důvodem je vděčnost Pánu Bohu a třetím důvodem pouti je prosba.

patrona podle zápisů na starých pečetích anebo podle názvu obce, takže třeba Petráveč dostala samozřejmě svatého Petra. Nakonec ty patrony úředně jmenoval otec biskup a jeho listina je na každém obecním úřadě na čestném místě.

C) Pout' z hlediska způsobu

Ptáme se: Jak? Odpovídáme: Pěšky. Třeba do Říma, jak se nám Bohu díky povedlo

v Jubilejním roce 2000. (Tato pout' pak byla impulzem pro vznik Národních pěších poutí na Velehrad. V dalším roce se lidé ptali: „Kam budete putovat letos? A můžeme se k vám přidat?“ A tak v roce 2001 vznikla myšlenka každoročního srpnového pěšího putování na Velehrad – pozn. redakce). Z Vranova nad Dyjí do Říma jsme tehdy vyšli 16. 5. 2000 v 8.45 a na náměstí svatého Petra v Římě

jsme stanuli po 1178 kilometrech v neděli 18. 6. 2000 v 5 hodin ráno před východem slunce.

Pout' však není závodění v chůzi či pořádání pěších výkonů, které se pak zapisují do Knihy rekordů. Ale je dobré, aby každá pout' měla aspoň v závěru kousek pěší cesty. I ta, která se koná „kolmo“, což v tomto případě neznamená úhel 90 stupňů, ale na kolech, ať už na dvou (kolo, koloběžka) nebo na čtyřech (auto) či šesti – nebo kolik jich dneska ty autobusy mají. Další způsoby pouti mohou být i koňmo, lodmo a také letmo (do Svaté země se vlastně jinak než letadlem nedostanete).

D) Pout' z hlediska příčiny

Ptáme se: Proč? Na poutě se chodí především na znamení **pokání**, to jest ▷

Tradiční foto na mariánském poutním místě v Žarošicích – tentokrát i se sv. Matkou Terezou a sv. Janem Pavlem II. (sochy nahoře)

Foto: 2x Karel Procházka

Je dobré, aby každá pouť měla aspoň v závěru kousek pěší cesty.

nápravy za lidské viny. Mohlo by se jet, ale jde se, i když sedět v autobuse přes dvacet hodin je také velké pokání.

Dalším důvodem je **vděčnost** Pánu Bohu, neboť on nám dal ručičky a nožičky, jak to rodiče učili své malé děti, než totalita poručila říkat: „Paci, paci, pacičky, táta

koupil botičky.“ Tržnímu hospodářství to asi vyhovuje také, a proto mnoho vychovatelů asi ani nezná originál této říkanky, který je: „Paci, paci, pacičky, Pán Bůh stvořil ručičky, aby ručky dělaly a nožičky běhaly.“ A při pouti může člověk poděkovat ještě za mnoho dalšího.

Třetím důvodem pouti je **prosba**. Lidé si jdou vyprosit zdraví, ale také třeba usmíření v rodině. Čím déle se putuje, tím delší je pak i modlitba.

E) Pouť z hlediska účelu

Ptáme se: Za jakým účelem? A zde jsme u toho, že v naší zemi si většina lidí při slově pouť představí pouze náměstí plné

kolotočů a stánků. Myslím, že se to dá těch pár dní na náměstí vydržet a že kolotoče patří ke každé pouti, i když to všechno se koná za účelem, aby děti vyprázdnilly nejen své pokladničky, ale i kapsy svých rodičů a prarodičů i kmotrů. A zase jsme u toho, že se podle moderního hesla dostávají peníze až na první místo. Správně a věcně je to však potřeba zařadit až na páté místo pod písmeno E. Poutí má opravdu další a lepší účely než utrácet peníze za kolotoče a cetyky.

Z čeho tradice poutí vznikla?

Kromě předcházejících pěti důvodů máme především důvody biblické (viz také text *Eliášova pouť* na protější straně – pozn. redakce). Podle Mojžíšova zákona se každoročně putovalo do jeruzalémského chrámu. Pán Ježíš tam také putoval se svou Matkou a svatým Josefem, jak víme z Lukášova evangelia. Už v raných dobách křesťanských se putovalo do Svaté země, na místa posvěcená pobytem našeho Pána a ke hrobům apoštolů. Později se začalo putovat také na místa zázraků a zjevení.

Mons. Jan Peňáz (z knihy Jany Brabcové „Pojďte s námi aneb Ten starý, promodlený Velehrad láká nás, mám ho tolik rád“ – o nové tradici každoročního pěšího putování na Velehrad, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2004; možno objednat jen za příspěvek na tisk 15 Kč a obyčejné poštovné České pošty na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 32 – viz též upoutávka na str. 51) ■

Foto: ak. Vojtěch Novák

Ke čtvrtečnímu poutnímu programu patří i každoroční fotbalový zápas soluňáků a marianek na symbolickém 100. kilometru

ČTVRTEK
Blučina - Věteřov
37 kilometrů

Elijášova pouť

(1. kniha královská 19,4–16)

Sám šel den cesty pouští, až přišel k jednomu trnitému keři a usedl pod ním; přál si umřít. Řekl: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“ Pak pod tím keřem uleh a usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň a jez!“ Vzhledl, a hle, v hlavách podpopelný chléb, pečený na žhavých kamenech, a láhev vody. Pojedl, napil se a opět uleh. Hospodinův anděl se ho však dotkl podruhé a řekl: „Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu!“ Vstal, pojedl, napil se a šel v síle onoho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorébu (jde zřejmě o horu Sinaj, na které dal Bůh Mojžíšovi Desatero – pozn. redakce). Tam vešel do jeskyně a v ní přenocoval. Tu k němu zaznělo slovo Hospodinovo. Bůh mu řekl: „Co tu chceš, Elijáši?“ Odpověděl: „Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili tvou smlouvu, tvé oltáře zbořili a tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“ Hospodin řekl: „Vyjdi a postav se na hoře před Hospodinem.“ A hle, Hospodin se tudy ubírá. Před Hospodinem veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, ale Hospodin v tom větru nebyl. Po větru zemětřesení, ale Hospodin v tom zemětřesení nebyl. Po zemětřesení oheň, ale Hospodin ani v tom ohni nebyl. Po ohni hlas tichý, jemný. Jakmile jej Eliáš uslyšel, zavinul si tvář pláštěm, vyšel a postavil se u vchodu do jeskyně. Tu mu hlas pravil: „Co tu chceš, Elijáši?“ Odpověděl: „Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili tvou smlouvu, tvé oltáře zbořili a tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“ Hospodin mu řekl: „Jdi, vrať se svou cestou k damašské poušti. Až tam přijdeš, pomazeš Chazaela za krále nad Aramem. Jehúa, syna Nimšího, pomazeš za krále nad Izraelem a Elíšu, syna Šáfatova z Ábel-mechóly, pomazeš za proroka místo sebe.“

* * *

A co si z tohoto biblického příběhu vzít?

1. pouť může být zlomem v našem životě,
2. Boží hlas člověk zaslechne v tichu (je důležité, aby i takové chvíle tichého naslouchání k pouti patřily),
3. na pouti můžeme zaslechnout, k čemu nás Bůh volá, jaké má pro nás pozvání, úkol...

U Osvětíman na Hradisku svatého Klimenta se poutní proud z Vranova nad Dyjí a Znojma již tradičně setkává s několika dalšími proudy z jiných směrů. Je to vždy otázka určité poutnické prestiže, který poutní proud dorazí letos na místo setkání jako první...

Také jsme tu na cestě!

Někdy se zde na zemi zabydlujeme tak, jako bychom tu měli zůstat věčně. Snad vás, tak jako mě, osloví následující příběh...

Jeden muž byl na cestách. K večeru nenašel žádný volný motorest. V tom zahlédl šipku ukazující směr ke klášteru. Zaklepal na jeho vrata a poprosil bratra vrátného, zda by mohl u mnichů přenocovat. Řeholníci rádi souhlasili a otec opat mu nabídl, že ho ještě před spánkem provede klášterem. Byl to trapistický klášter velmi, velmi skromně vybavený. Muž si vše se zájmem prohlížel – byla to pro něj první příležitost, aby viděl opravdový fungující klášter „zevnitř“. Pak se svého průvodce s údi-

vem zeptal: „Proč tu nemáte téměř žádný nábytek?“

Otec opat mu odpověděl otázkou: „A proč vy, když jste k nám dnes večer přišel, nemáte s sebou žádný nábytek?“

Muže to překvapilo: „No, protože jsem na cestě...“

Otec opat se usmál: „My také jsme zde na světě jen na cestě.“

* * *

Také já a ty jsme zde jen „na cestě“. Náš cíl leží dál... To neznamená, že bychom neměli mít žádný nábytek. Ale je dobré na to nezapomenout... Jak říká jedno latinské rčení: *Quidquid agis, prudenter agas et respice finem* (česky: Cokoliv děláš, dělej moudře, a měj před očima cíl).

P. Pavel Zahradníček ■

Quidquid agis, prudenter agas et respice finem. (Cokoliv děláš, dělej moudře, a měj před očima cíl.)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus? Proč jsme na zemi?

Na zemi jsme proto, abychom poznávali a milovali Boha, abychom podle jeho vůle konali dobro a abychom jednoho dne došli do nebe.

Být člověkem znamená vyjít od Boha a směřovat k Bohu. Náš původ sahá dále než k našim rodičům. Pocházíme od Boha, ve kterém spočívá veškeré nebeské i pozemské štěstí, a jsme očekáváni v jeho věčné a bezmezné blaženosti. Mezitím žijeme na této zemi. Někdy si uvědomujeme blízkost svého Stvořitele, často ale necítíme vůbec nic. Abychom dokázali nalézt cestu k domovu, poslal nám Bůh svého Syna. Ten nás osvobodil od hříchu, zachránil od všeho zlého a neomylně nás vede ke skutečnému životu. On je cesta, pravda a život (Jan 14,6).

Srov. „YouCat – Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

PUBLIKACE O PĚŠÍM PUTOVÁNÍ
(nejen na Velehrad)

Jan Peňáz:

Pouť do Říma od A do Z

Poutavé líčení (místo se špetkou humoru) pěší pouti šesti moravských poutníků z Vranova nad Dyjí do Říma v jubilejním svatém roce 2000. (84 stran, formát A5, příspěvek na tisk 20 Kč)

Jan Peňáz:

Pojď na pouť

Do Říma ve vzpomínkách, do Marizell pěšky, do Compostelly proč a jak? Pokračování publikace *Pouť do Říma od A do Z*. (72 stran, formát A5, příspěvek na tisk 17 Kč)

Směr Velehrad

Poutní zpěvník obsahuje písně a modlitby používané při Národní pěší pouti na Velehrad. Naleznete zde písně, denní modlitbu Církve, litanie k Panně Marii a jiné... Velmi praktická pomůcka i při pořádání jakékoliv jiné pouti! Písně je možné si poslechnout na www.tv-mis.cz, název titulu *Poutní písně* (zatím šest částí, nahrávka dalších nových letos opět přibude...). Cca 88 stran (každý rok přibývají strany s novými písněmi), formát A5, příspěvek na tisk 20 Kč.

Jana Brabcová:

Pojďte s námi

O tradičním pěším putování na Velehrad z Vranova nad Dyjí, Netína a dalších směrů, které se od roku 2001 koná každoročně v srpnu. (42 stran, formát A5, příspěvek na tisk 15 Kč)

Většinu knih je možné přečíst on-line na www.fatym.com a www.amims.net. Tam také (nebo pomocí kuponu na str. 32 či na apostolat@fatym.com) můžete publikace objednat jen za příspěvek na tisk a obyčejné poštovné České pošty.

Doporučujeme i pro pořadatele jakýchkoliv jiných poutí, zvláště pěších!

Putujeme po různých typech komunikací, ale nejpěknější jsou (za sucha) pěšiny...

Proč putovat právě na Velehrad? Aneb Velehrad jako most

Velehrad není budován na významné řece, kde by se viděla potřeba velkého mostu. Od svého začátku však je symbolem mostu mezi lidmi. Na velkomoravský Velehrad připutovali slavní bratři Konstantin (Cyril) a Metoděj z řecké Soluně, ale svou misi budovali ve spojení s římským papežem. Písmo pro naše předky upravili z řecké abecedy, ale liturgii brali i z římské církve. Ve službě místním lidem nabídli plody obou největších kultur.

Další dějiny pak rozdělily slovanské národy. Jedni píší latinsky, jiní azbukou. Jedni se hlásí ke kultuře Západu a církevně k západnímu obřadu, jiní k východnímu. A byl to zase Velehrad, který unionistickými sjezdy budoval myšlenku sjednocení Slovanů.

I za dob totality byl Velehrad místem největších setkávání Čechů a Slováků, místem sjednocujícím k společnému odporu proti nesvobodě i místem společného čerpání duchovní síly k úsilí o uzdravení společnosti. (...) Velehrad nás znovu svolává, aby mezi námi bořil hradby, aby mezi námi stavěl mosty, aby nám dal nahlédnout ke kořenům naší kultury, duchovnosti i státnosti.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký (při hlavní velehradské pouti, citováno podle knihy Jany Brabcové „Pojďte s námi aneb Ten starý, promodlený Velehrad láká nás, mám ho tolik rád“ – o nové tradici každoročního pěšího putování na Velehrad, A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2004) ■

Foto: Jiří Dočekal

Foto: archiv MSI

Foto: Jiří Dočekal

Střípky z pěších poutí na Velehrad

Na pouti člověk zažije víc, než co se vejde na pár stránek časopisu. A tak na závěr ještě alespoň něco...

Poutnický kříž

Viditelným znamením poutníka je malý dřevěný cyrilometodějský kříž, který hned na začátku pouti obdrží každý účastník.

Viditelným znamením poutníka je malý dřevěný cyrilometodějský kříž.

Každý poutní proud je jiný

Každý proud Národní pěší pouti na Velehrad má své vlastní zvyky, které ho činí odlišným od ostatních a originálním. Je to dáno i skladbou účastníků (ve vranovsko-znojenském proudu např. kromě jiných sehrávají důležitou roli i členové mariánských družin – marianky, soluňáci a dyjáci). V tomto poutním proudu se již stalo tradicí, že v rámci každodenních zábavných večerů se poslední noc před cílem volí Miss Pajda. Už samotný název napovídá, o co tady půjde. Kromě toho si své místo v programu našla i Hitparáda, ve které soutěžící poutníci zpívají pro zábavu i povzbuzení ostatních.

Poutní bratrstvo

Ti, kdo třikrát absolvovali nějakou velkou pouť, mohou vstoupit do Cyrilometodějského poutního společenství velehradských poutníků (někdy je možné se setkat se zkráceným názvem „poutní bratrstvo“). Zápis se koná jednou za rok na Velehradě po dojetí národní pěší pouti. Člen společenství má právo nosit větší dřevěný cyrilometodějský kříž, má šířit poutní ideály a při poutích je vzorem ve správném prožívání pouti. Při sedmé pouti dostává poutník kříž kovový, při dvanácté na něj dostává jednu bronzovou ozdobu, při osmnácté druhou...

Foto: Emil Veis

Poutnický zpěvník

Obdrží ho každý poutník a slouží při pouti nejen ke zpěvu, ale také ke společné modlitbě (obsahuje i ranní a večerní chvály, modlitbu během dne, kompletář). Nabízíme ho jako velmi užitečnou pomůcku i organizátorům jiných poutí. Rádi ho dáme k dispozici v požadovaném množství i vám – viz upoutávka na str. 51 a objednávací kupon na str. 32). Písňe z kancionálu a zpěvníků pro mládež doplňují i poutní písňe, které vznikají každoročně pro pěší putování. Jejich nahrávky je možné si poslechnout na *Poutní písňe*, zatím 1 až 6).

Trénovat před poutí?

„Je nezbytně nutné začít zavčas trénovat,“ říká Mons. Jan Peňáz, jeden z organizátorů poutí. Někteří však tvrdí, že není moudré zničit se už předem: „Raději padnout na pouti než na tréninku,“ říkají například Mons. Jindřich Bartoš a P. Marek Dunda.

Humorné dokumentární filmy

Na internetové televizi www.TV-MIS.cz se můžete podívat na veselé dokumenty, které vznikly z některých ročníků pěších poutí na Velehrad:

Velehrad 2006 po 50 letech („dokumentární komedie“ o tom, jak v roce 2056 dvě babičky našly jakousi kazetu z pěší pouti, které se jako holky zúčastnily, on-line na tv-mis.cz/titul.php?id=108)

Star Velehrad – Epizoda 2007 – half time (pěší pouť, UFO a pohlednice ze zeměkoule, tv-mis.cz/titul.php?id=221)

A to myslíte vážně?! (mladá slečna reportérka dostává nečekaně od svého šéfa příkaz doprovázet poutníky a natočit zpravodajské vstupy – je z toho dost v šoku..., tv-mis.cz/titul.php?id=602)

Připravil P. Pavel Zahradníček

SOBOTA
*Buchlovice -
 Velehrad
 7 kilometrů*

Foto: Vojtěch Novák

Foto: Karel Procházka

Foto: Vojtěch Novák

Foto: Karel Procházka

Foto: archiv MS!

Ke starobylé poutní tradici patří modlitba v kleče v okamžiku, kdy poutníci poprvé v dále spatří místo, ke kterému putují (nahore). K pouti patří i svátost smíření (nahore vpravo). Vpravo dole: interiér velehradské baziliky a přijetí nových členů poutního bratrstva před bazilikou.

Národní pěší pouť na Velehrad

Moto: „Radost pro všechny lid.“ (Lk 2,10)

Vychází se vždy z Vranova nad Dyjí, Netína u Velkého Meziříčí, z Vítochova a ze Sebranic u Litomyšle, a to v pondělí mezi svátkem sv. Rocha (16. 8.), patrona poutníků, a Panny Marie Královny (22. 8.) – tedy, dá-li Bůh, v pondělí 20. 8. 2018, 19. 8. 2019, 17. 8. 2020, 16. 8. 2021, 22. 8. 2022, 21. 8. 2023... V úterý se pak jde ze Znojma, Velkého Meziříčí, Olešnice. Ve středu vycházejí poutní proudy z Brna, z Olomouce, Mikulova, Prostějova (přehled dalších poutních směrů, které vycházejí ještě později, najdete ve scénatu na str. 46). Hlavní mše svatá ve velehradské bazilice je vždy v sobotu v pravé poledne (25. 8. 2018, 24. 8. 2019, 22. 8. 2020, 21. 8. 2021, 27. 8. 2022, 26. 8. 2023...). Před ní se koná obnova zasvěcení našeho národa Panně Marii.

Informace o letošní pěší pouti: www.fatym.com, www.poutnik-jan.cz

Foto: Jarka Malicová

Foto: 5xVít Kobza

Pán Ježíš zve: „Dej mi, co máš...!“

Hostem červencové Katolické charismatické konference, která se již dvanáct let koná v Brně (v posledních letech se jí účastní přibližně 7000 lidí – jednotlivců i celých rodin nebo společenství), byl opakovaně i Charles Whitehead. Když se zamýšlí nad tím, jak Pán Ježíš nasytil zázračným způsobem obrovský zástup lidí (Mt 14,15–21, viz blok na této straně), říká:

V tomto úryvku Ježíš sytí pětitisícový zástup. Učedníci říkají Ježíšovi, aby ty lidi poslal pryč – ať si sami seženou něco k jídlu. A on jim odpovídá: „Ne, vy jim dejte jíst.“

Na to mu odpoví: „Ale to není možné, máme jenom pět chlebů a dvě ryby.“

A Ježíš jim říká: „Tak mi dejte to, co máte!“ Požehná to, láme a nasytí všechny! Pět tisíc mužů – ženy a děti v tom nejsou započítány. Každý, kdo tam byl, byl nasyten. Možná jich bylo patnáct tisíc. To přesně nevíme...

Poselství toho příběhu je jasné. Ježíš říká: „Dej mi to, co máš!“ A říká to dnes

tobě, říká to mně... Neměj strach, že máš jen velmi málo. Dej mi to! Protože všechno, co dáme Ježíšovi, on rozmnoží. Když mu dáme svůj čas, on ho použije velmi dobrým způsobem. Když mu dáme své schopnosti, všechno, čím jsme byli obdarováni, on nám ukáže, jak je můžeme

*Když mu dáš,
co máš, on to
použije – a ještě to
rozmnoží!*

K večeru k němu přistoupili učedníci a řekli: „Toto místo je opuštěné a už se připozdilo. Rozpusť proto zástupy, ať se rozejdou po vesnicích a koupí si něco k jídlu.“ Ale Ježíš jim řekl: „Není třeba, aby odcházeli. Vy jim dejte jíst!“ Odpověděli mu: „Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“ Ježíš řekl: „Přineste mi je sem.“ A rozkázal, aby se lidé posadili na trávě. Potom vzal těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhledl k nebi a požehnal, lámal chleby a dal učedníkům a učedníci zástupům. Všichni se najedli dosyta a ještě sesbírali plných dvanáct košů zbylých kousků. Těch, kdo jedli, bylo na pět tisíc mužů kromě žen a dětí.

Z Matoušova evangelia (Mt 14,15–21)

Dětská konference v pavilonu V

Tradičně je na Katolické charismatické konferenci, která se koná v prostorách brněnského výstaviště, zajištěn i program pro děti od 4 do 15 let. Tato Dětská konference probíhá v pavilonu V, kde je pro děti připraven program: dopoledne v malých skupinkách podle věku a odpoledne v zájmových kroužcích (sportovní, výtvarné a dramatické aktivity). Program připravuje tým více než 150 dobrovolníků, kterým se říká „pomeranči“ (podle barvy trika, díky kterému je již z dálky poznáte – jde o mladé dobrovolníky od patnácti let).

Účast dětí na Dětské konferenci vyžaduje alespoň základní samostatnost odpovídající věku. Rodiče předávají děti pomerančům před zahájením programu a opět si je vyzvedají bezprostředně po skončení přednášek.

účinně používat. Také když mu dáme své peníze, on je použije – a často také dojde k rozmnožení!

Když dáme Pánu cokoliv – všechno použije, a ještě rozmnoží. My jsme nepatrní, ale on je velký a mocný.

Charles Whitehead (redakčně upraveno podle přednášky na Katolické charismatické konferenci v Brně) ■

*Dej mu svůj čas,
schopnosti...
Také když mu
dáme své peníze,
on je použije –
a často také dojde
k rozmnožení!*

**KATOLICKÁ
CHARISMATICKÁ
KONFERENCE**

Informace o každoroční červencové
charismatické konferenci v Brně
(program, přihlášky):

<http://konference.cho.cz>

Foto: Pexels, Valeria Boltneva

Zažila jsem a doporučuji ostatním

V jednom čísle časopisu *Milujte se!* byl článek o zkušenosti zpovědi. Detaily si už nepamatuji. Zhruba ale šlo o to, že nějaká dívka vyprávěla, jak se dobře připravila na svatou zpověď a pak prožila nádherný pocit.

Řekla jsem si, že to zkusím a uvídím, co je na tom pravdy. Předtím jsem se na svátost smíření málokdy připravila pořádně. Možná nikdy. Pak jsem odcházel s tím, že už to mám zas za sebou.

Tentokrát jsem se připravovala na soukromé adoraci – před svatostánkem, před samotným Ježíšem. Pak jsem šla na svátost smíření. Domluvila jsem si

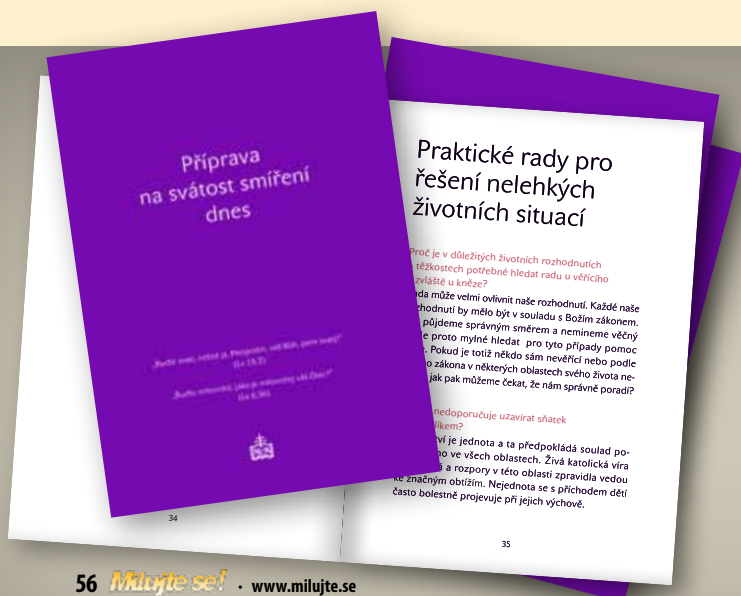
s knězem termín, aby měl na mě dostatek času. Čekala jsem, co bude dál. Zda se něco mimořádného stane. A dělo se. Samotná zpověď byla úplně jiná. Při vyznání hříchů jsem pocítila úlevu a pak při rozhřešení jsem vnímala, že všechno ze mne spadlo a já se cítila lehká a chtělo se mně létat. Poprvé jsem pocítila čistou duši.

Byla jsem nesmírně vnitřně šťastná a chtělo se mně obejmout celý svět. Měla jsem hlubokou radost v srdci. Od té doby se na svátost smíření připravuji důkladně. Nejraději v kostele sv. Maří Magdalény, protože tam je denně možnost soukromé

adorace (jedná se o kostel blízko brněnského hlavního nádraží – pozn. redakce). Nyní po každé zpovědi vnímám její účinky. Díky za ten článek, který mi ukázal, jak a proč se dobře připravit na svátost smíření. Stojí to za to.

Marie ■

**Poprvé jsem
pocítila čistou
duši.**

PŘÍPRAVA NA SVÁTOST SMÍŘENÍ DNES

P. Marek Dunda a kolektiv

Tuto stručnou publikaci vřele doporučujeme jako pomůcku na přípravu na svátost smíření – svatou zpověď.

Je možné si ji on-line zdarma přečíst nebo stáhnout na www.milujte.se. Můžete si ji také v požadovaném množství objednat v tištěné podobě (formát A6, 48 stran) na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 32 (jen za příspěvek na tisk v doporučené výši 25 Kč a obyčejné poštovné České pošty).

Netušila jsem, co vše to obnáší

Idylka

Před časem jsem vstoupila do Společenství čistých srdcí. Tenkrát jsem ještě málo věděla o tom, kolik vůle a modliteb mne bude toto rozhodnutí stát. Zachovat čistotu až do manželství jsem byla rozhodnutá, ještě než jsem do této iniciativy vstoupila, a věděla jsem, že to asi nebude úplně lehké. Ale protože jsem ještě nezažila žádný trvalejší vztah, neuměla jsem si úplně představit, co vlastně život v čistotě obnáší. Po slibu jsem prožívala opravdu krásné období. Byla jsem moc šťastná, že jsem do toho šla, a s radostí jsem psala a říkala své svědectví všude, kde na toto téma padlo nějaké slovo. Přinesla jsem mezi mladé do naší farnosti časopis *Milujte se!* a rozdala těm, kdo ho neznali. Všude jsem s radostí hlásala, že žít v čistotě jde a že to stojí za to.

Úžasný kluk, ale...

V červnu minulého roku jsem ale začala chodit s jedním úžasným klukem. Píšu „ale“, protože tenkrát jsem poprvé pochopila, že žít čistě není úplně tak jednoduché. On byl nevěřící a já se strašně bála, že když mu řeknu, že prstýnek, který nosím, není jen na ozdobu, rozejde se se mnou (tento prstýnek dostávají mladí lidé při vstupu do Společenství čistých srdcí – pozn. redakce). Byl to ale člověk, o kterého jsem skutečně stála a cítila jsem se s ním moc dobře. Nechtěla jsem o něj přijít „jen kvůli tomu“. Bůh si však vše vedl a nenechal mě jít špatně. Na konci července odjel můj milý na pět dní do Německa. Během této krátké doby jsem stále přemýšlela, jestli mu to řeknu nebo ne, a prosila jsem Boha, aby něco udělal – že to nezvládnou. A stalo se. Jedno odpoledne jsem si šla sednout se svou kamarádkou na kafe. Svěřila jsem se jí se svou obavou a moc hezky jsme si o tom popovídali. Řekla mi: „Co blbneš? Vždyť ty máš vlastně ohromný štěstí! Pro mě je těžké žít čistě až do manželství, ale ty máš prstýnek. Tebe drží slib – něco, co je nad tebou a udává ti hranice.“ Po tomto rozhovoru jsem se rozhodla, že mu to tedy řeknu – i za cenu, že se se mnou rozejde. Moc jsem se modlila za Boží pomoc.

Nejtěžší okamžik

Za pár dnů se vrátil. Když jsem šla za ním, srdce jsem měla až v krku. Bála jsem se. Moje obavy však byly neodůvodněné. Když jsem to ze sebe dostala, odpově-

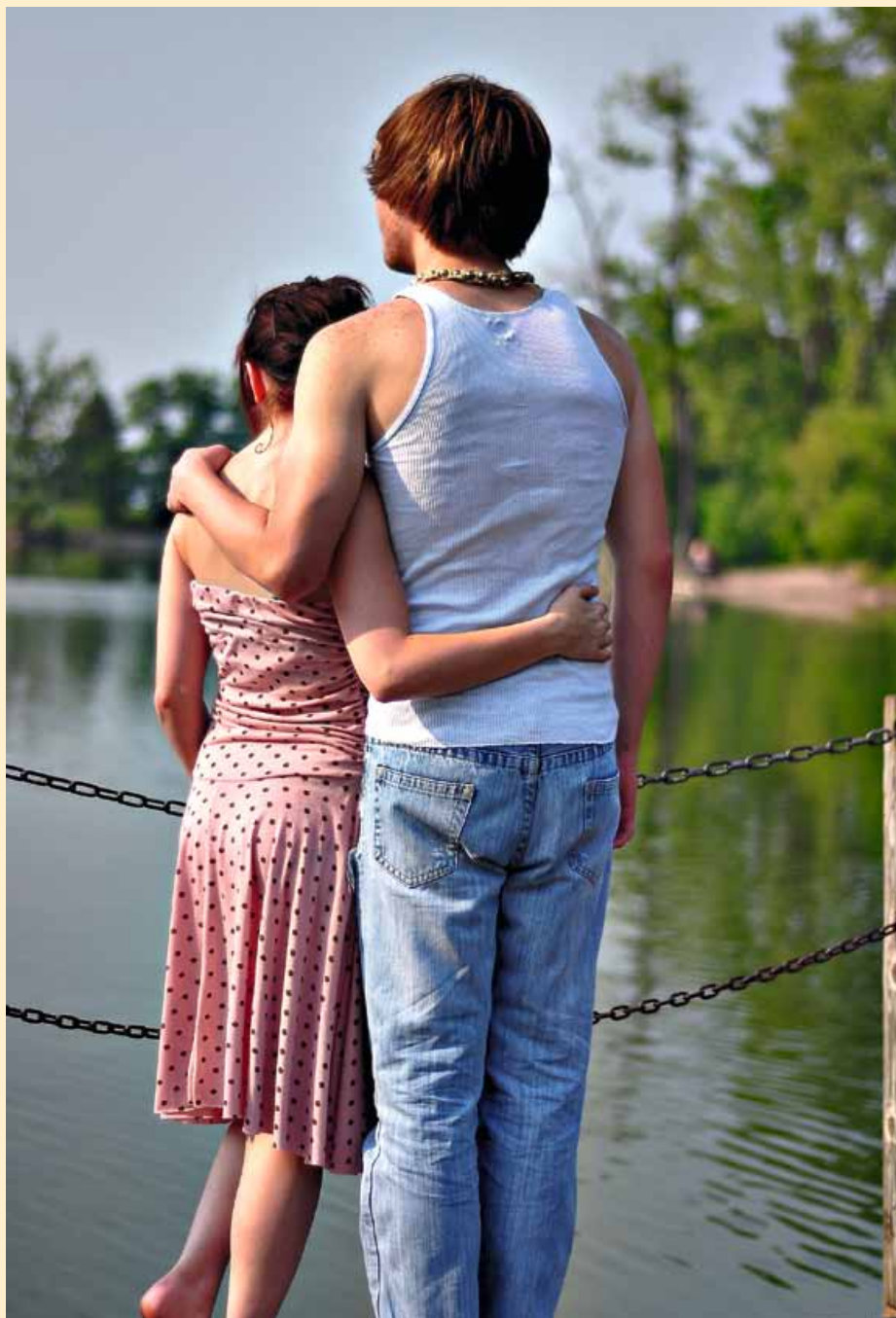

Foto: Flickr, Wwww.CourtneyCarmody.com/ (CC BY 2.0)

Strašně jsem se bála, že když mu řeknu, že prstýnek, který nosím, není jen na ozdobu, rozejde se se mnou.

děl nad moje očekávání, že to zvládneme. Byla jsem hodně překvapená a hlavně šťastná.

Jsem s ním přes půl roku a mám ho víc a víc ráda. I když je nevěřící, cítím, že jsme oba v Božích rukou. Ježíšova láska nám pomáhá brát toho druhého tako-

vého, jaký je. Mně pomáhá, abych stále více důvěrovala a trpělivě přijímala jeho nevíru, a Pavlovi pomáhá (jak věřím), aby mě přijímal s vírou a hodnotami, které vyznávám.

Lída ■

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Dar lásky muže a ženy

Všimněme si pozorněji těchto vět z Písma svatého: „Bůh je láska.“ (1 Jan 4,8) – „Boží láska je vylita v našich srdcích.“ (Řím 5,5) – „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, ... stvořil je jako muže a ženu.“ (Gn 1,27) – Každá opravdová láska má tedy svůj původ a zdroj v Bohu. V něm má i svůj cíl a naplnění. To ona rozvíjí v člověku Boží obraz a činí nás, slabé lidi, podobnými Kristu. Přemýšlejme o tom, v kolika podobách najdeme lásku v lidské rodině.

Láska muže a ženy

Vše začíná v daru lásky *muže a ženy*. Na počátku vztahu je zalíbení, okouzlení. Lidské povahy jsou tajemstvím, i to, čím se dvě bytosti přitahují. Začne růst citový vztah, touha po seznámení, sdílení a sblížení. Oběma zamilovaným se zdá, že teprve nyní, když „se našli“, začali žít, objevují smysl života a jeden v druhém

Foto: Pexels, Pixabay

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přístupu k svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvalu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu. Amen

Bůh stanovil řád, který má lásku chránit a rozvíjet.

Foto: Designed by nensuria / Freepik

nacházejí to, co potřebují ke své úplnosti, komplementaritě. Objevují touhu po sobě, štěstí být spolu, darovat se navzájem jeden druhému, spojit své životy. Roste v nich touha po sjednocení, kterou cítí jak v oblasti duševní, tak tělesné.

Křesťané v tomto vztahu zakoušejí blízkost Boží a zároveň tuší, že to, co je přitahuje a spojuje, je něco silného, co zásadně mění život. Cítí odpovědnost, vědomí si toho, že s něčím tak vzácným a posvátným, jako je dar lásky, se nedá zacházet volně, sobecky, neodpovědně.

Úplně znamená navždy

Odevzdat se úplně znamená darovat se navždy. Právě období předmanželského vztahu klade nároky na oba, aby se lépe duševně poznali a obraceli se k Bohu jako Původci lásky. Bůh stanovil řád, který má lásku chránit a rozvíjet. Je to řád věrnosti, čistoty, oběti. Porušit tento řád znamená ublížit lásce a zranit ji. Co je vzácné, musíme chránit. Jde o celoživotní poklad.

Když se on a ona rozhodnou spojit své životy, procházejí křesťané pří-

Právě období předmanželského vztahu klade nároky na oba, aby se lépe duševně poznali a obraceli se k Bohu jako Původci lásky.

pravou, aby společně mohli předstoupit před Boha a přijmout svátost manželství. Tehdy sám Bůh je navždy a závazně spojí. Působí, aby jejich láska žila a rozvíjela se v jeho lásce. V tu chvíli vyslovují slib vzájemného odevzdání se, zachování lásky, úcty a věrnosti, dokud je smrt nerozdělí. Církev v osobě kněze či jáhna potvrdí tento jejich slib, kterým uzavírají svátost manželství. Manželství je tedy něco svatého, nerozlučného podle Kristových slov: „Co Bůh spojil, člověk ať nerozlučuje.“ (Mt 19,6) Od té chvíle se stávají oba manželé, které spojil Bůh. Mají se stát jedním srdcem a jedním tělem. Teprve nyní mají právo na úplné odevzdání se a sebedarování v oblasti duševní i tělesné. Sám Bůh zůstává jejich pojátkem a pečeti jejich lásky na celý život.

Pak přicházejí děti

Pak přicházejí na svět děti. Manželé je mají přijímat od Boha jako nejvzácnější dar manželství, jako plod Boží i jejich lásky. Mají je přijímat v duchu zodpovědného rodičovství, velkoryse, protože jako Boží láska je plodná, tak i láska manželů se otvírá životu. Křesťan odmítá umělé prostředky v bránění početí, může se řídit pouze těmi metodami, které respektují přirozený řád organismu. Egoismus, pohodlí, které nechce mít děti, odporují podstatě lásky.

Další svěbytná a nezaměnitelná podoba lásky je tedy *láska rodičů a dětí*, pouto, které je bytostně a dědičně spojuje. V dětech pokračuje život rodičů a oni v dětech rozpoznávají vlastní rysy tělesné i duševní, dobré i nedobré sklony a vlastnosti. Rodičovská láska vytváří prostředí pro výchovu a zušlechťování rozvíjejících se životů a zároveň je i pro rodiče školou jejich osobního růstu ke křesťanské dospělosti, moudrosti a lidské zralosti.

Láska mezi sourozenci

Další podobou lásky v rodině je *láska sourozenecká*, to, co spojuje a bude v životě dlouhodobě spojovat rodné bratry a sestry, kteří již od dětských let zakoušejí spřízněnost, blízkost, společnou radost ze života. A nejen to, i schopnost si pomáhat, dělit se, snášet se, stát jeden za druhým. Sourozenecký vztah vytváří zázemí lidské blízkosti a vzájemné pomoci.

Láska prarodičů a vnoučat

A ještě další podobou lásky je *láska generací*. Blízkost prarodičů a pouto lásky vnuků k nim a naopak vztah babičky a dědečka k vnukům může znamenat velké a krásné citové obohacení, zázemí, pochopení, výchovné vlivy. Ze strany prarodičů obohacuje děti jejich životní zralost, zkušenost, ze které mohou děti čerpat celoživotní významnou inspiraci.

Láska, která se šíří dál...

Každá láska v rodině, kde se prolínají tyto různé podoby lásky, dává zatřpytit se lásce Boží v našem životě. Působí, že členové rodiny zároveň objevují i lásku k ostatním bližním ve svém okolí, mimo rodinu, zejména k těm, kdo nějak trpí, jsou osamoceni nebo zraněni. Lidská láska vždy tihne ke svému Zdroji, Bohu, který miluje všechny své děti, pomáhá jim překonávat sklony k egoismu a probouzí v nich cit pro bližní.

Zásadně důležité je, aby všechny podoby lásky v rodině: v manželské intimitě, ve vztahu rodičů k dětem a dětí k rodičům, ve vztahu sourozenců i ve vztahu generačním se neodvíjely jen v povrchním běhu času, ale vědomě čerpaly sílu pro růst přímo z pramene lásky, kterým je Bůh sám. Jde o podobnost se „spojenými nádobami“. Bůh zve, touží po tom, čeká na nás, aby nás mohl obdarovat nikdy nekončícími proudy darů a pomoci, a to jak v údělu radosti, tak v křížích, o které v lidském životě také nebývá nouze.

Mons. Josef Hrdlička (titulky redakce; podle knihy „Oživ plamen“, Matice cyrilometodějská, Olomouc, 2015; možno objednat na www.maticecm.cz) ■

Foto: Flickr, BournemouthBC (CC BY-NC 2.0)

*Co je vzácné,
musíme chránit.*

*Jde o celoživotní
poklad.*

Jako výprava do hor

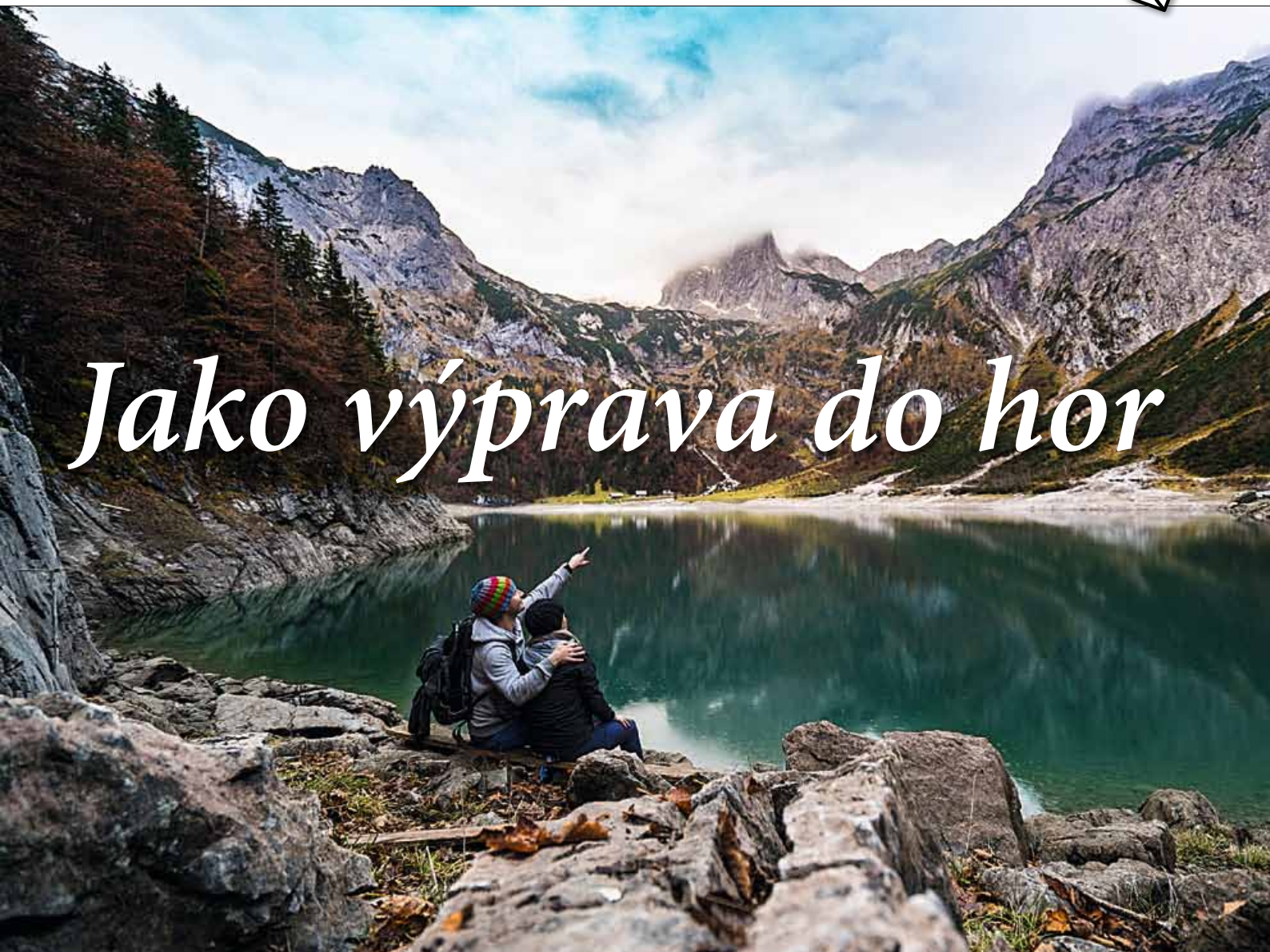

Foto: Pexels, Flo Maderebner (CC0)

Společenství čistých srdcí (SČS) působí v mnoha zemích světa. Následující svědectví je od mladých manželů Ireny a Michala z Polska.

Irenu jsem si vyprosil v modlitbě...

Než jsme se poznali, oba jsme patřili do Společenství čistých srdcí. Poprvé jsme se potkali na jednom setkání SČS, avšak tehdy ještě mezi námi nic „nezajiskřilo“. Když uběhly dva měsíce, konala se v Čenstochové během postní doby třídní rekolekce SČS. Tady jsme rovněž mezi sebou vyměnili jen jediný pozdrav a pár slov.

Večer byla modlitba chval. Když jsem šel ke knězi, aby se nade mnou pomodlil, prosil jsem tehdy mimo jiné o dobrou manželku. V tu chvíli jsem dostal nesku-
tečný dar radosti. Cítil jsem, jak Bůh

působí. Je činný přesto, že já ještě neznám jeho záměry. Když jsem další den, v neděli, uviděl Irenu, byl jsem jí zcela okouzlen. Jako by to byla úplně jiná dívka. Nemohl jsem na ni přestat myslet.

Mezitím co Irena sklízela své hudební nástroje, šel jsem k ní a řekl: „Pěkně hraješ na kytaru...“ Ona už tehdy pocítila, že se k něčemu schyluje, protože viděla, že se v mých očích objevila jiskra. A tehdy to mezi námi „zajiskřilo“. Od té doby jsme si začali psát maily, až do dubna, kdy jsme se setkali na jedné adoraci ke cti sv. Josefa. Tam jsme se upevnili v tom, co jsme vůči sobě pocítili na rekolekci. Od té doby jsme se začali scházet a spřátelili jsme se.

Krásný, ale i náročný čas

Po třinácti měsících jsme se zasnoubili. Od našich zasnub do svatby uplynulo také třináct měsíců. „Třináctka“ je číslo Panny Marie Fatimské (Panna Maria se v portugalské Fatimě zjevovala třem malým dětem vždy třináctého dne v měsíci –

Je to jako výprava do hor. Když šplháme vzhůru, je těžko, ale když dorazíme na místo, můžeme si odpočinout a těšit se z krásného výhledu.

pozn. redakce). Svatbu jsme měli v květnu, měsíci Panny Marie. Bylo to v den, kdy Církev slaví Svátek Navštívení Panny Marie.

Doba, kdy jsme byli ještě snoubenci, bylo krásné, ale zároveň náročné ▷

období, protože boj o čistotu, a to je potřeba upřímně říci, nebyl lehký. Přichází mnoho pokušení. Je to jako výprava do hor. Když šplháme vzhůru, je těžko, ale když dorazíme na místo, můžeme si odpočinout a těšit se z krásného výhledu. Stejně tak boj o čistotu není snadný, ale když přijmeme tuto těžkost, plody z ní budou úžasné. Jedním z nich je ohromná radost z toho, že mohu své manželce nebo svému manželovi dát nejkrásnější dar v podobě své čistoty.

Nevzdávej to ani po hříchu

V zápase o čistotu je nejdůležitější to, že pokud čistotu poskvrním těžkými hříchy, je možné ji vždy získat zpět, pokud jdu s upřímným úmyslem nápravy a s lítostí ke zpovědi. Dokonce i když někdo padne tak, že se před svatbou s někým „vyspí“, neznamená to, že je u Pána odepsaný. Panenství nebo panictví jako takové se znovu opravdu nevrátí, ale vždycky je

možnost začít znova budovat svou čistotu – čistotu svého srdce. Mohu si říci: „Od této chvíle budu čistý – čistá.“

Je to boj – ale vyplatí se

Nyní si už jako manželé můžeme upřímně říci, že se náš boj o čistotu vyplatil. Díky němu jsme se mohli lépe poznávat, víc si povídat a vejít do manželství s čistým srdcem i tělem – s tím nejlepším, co jsme si mohli dát. Víme, že kdybychom spolu před svatbou spali, jak je dnes běžné, nebyla by to opravdová láska, ale jen veliké sobectví. A kdo jedná sobecky před svatbou, těžko se toho v manželství zbaví... Tehdy bychom si sebe jenom „užívali“, a ne se skutečně milovali.

Jsme Bohu ohromně vděční, že nás před tím uchránil a pomáhal nám. Nebyť jeho a modlitby (i té společné), nedokázali bychom to.

Irena a Michal (redakčně upraveno) ■

Foto: PxHere (CC0)

Letos znovu vyšla kniha amerického historika Thomase E. Woodse „Jak katolická církev budovala západní civilizaci“. Je to světový bestseller, který byl před deseti lety i přílohou časopisu „Milujte se!“. Hned po vytištění druhého vydání bylo přibližně deset tisíc výtisků knihy zdarma zasláno do knihoven v celé České republice a také do všech základních a středních škol. I vy můžete přispět k jejímu rozšíření.

Dnes ještě aktuálnější

Když kniha *Jak katolická církev budovala západní civilizaci* vyšla v češtině poprvé, vzbudila nemalý ohlas. Dnes jsou desetitisíce výtisků prvního vydání již rozebrány. A přitom je nyní její obsah ještě aktuálnější, protože dnes se v souvislosti s nebezpečím islamizace Evropy začínají o poznávání křesťanských kořenů evropské civilizace zajímat i mnozí lidé, kteří o toto téma před deseti lety zájem ještě neměli. Díky spolupráci s původním vydavatelem Res Claritatis, z.s., který dal nezištně k dispozici překlad a sazbu prvního vydání a pomohl nám navázat kontakty s držiteli autorských práv, mohl tiskový apoštolát A.M.I.M.S. letos vydat druhé vydání této tak potřebné knihy. Provází ji předmluva pražského arcibiskupa Dominika kardinála Duky OP. Píše v ní: „Považoval bych za vhodné, aby tato kniha byla součástí souboru učebnic, které budou patřit k vybavení škol...“

Ke kořenům naší civilizace

Publikace populární formou přibližuje, jak mniši zachránili civilizaci, proč se moderní věda zrodila v katolické církvi, jak katolická církev vynalezla systém univerzit, poskytuje vyvážená historická fakta o Galileově případu. Ukazuje, jak Církev humanizovala pohanský Západ trváním na posvátnosti každého lidského života, jak západní právní systém vyrostl z církevního práva, a mnoho dalšího.

Pomozte s šířením knihy

Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. již knihu rozeslal do všech lidových, obecních, městských, okresních a krajských kniho-

Jak katolická církev budovala západní civilizaci

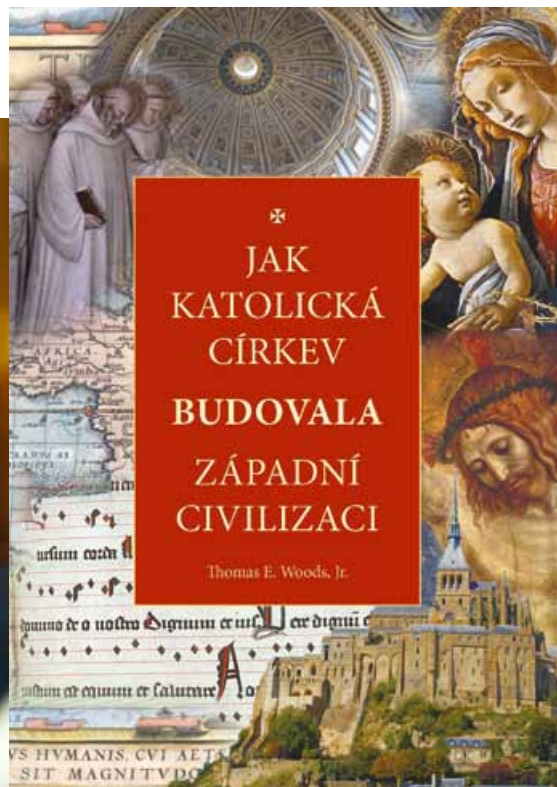

Foto: Wikimedia Commons, U.S. Air Force photo/Airman 1st Class Aaron J. Jenne / koláž: MS!

ven. Prosím, zeptejte se ve vaší knihovně, zda ji již zařadili do knihovního fondu. Při podobných akcích v minulých letech se nám stalo, že v některých knihovnách zaslanou knihu někam založili a v nabídce knihovny se neobjevila, nebo se objevila až po upozornění z řad čtenářů... Pokud by ale skutečně do vaší knihovny nepřišla a byl by o ni zájem, rádi ji ještě dodatečně knihovně zdarma pošleme. Stačí mě kontaktovat na pavel@fatym.com.

Knihu doporučujeme i vám. Pomozte ji prosím šířit i mezi vašimi přáteli. Je důležité, aby především sami křesťané věděli, čím vším katolická církev přispěla k budování evropské civilizace. Nemusí se pak bát o těchto tématech kvalifikovaně diskutovat s nevěřícími... Publikace s 208 stranami textu a 16 stranami obrazových příloh je šířena jen za příspěvek 180 Kč + obyčejné poštovné České pošty. Objednat ji můžete na www.amims.net nebo pomocí kuponu na str. 32.

„Kniha může být a je vhodným materiálem k diskuzi a dialogu v naší sekularizované společnosti...“

Dominik kardinál Duka OP

Pro učitele zdarma

Knihu jsme rozeslali po jednom výtisku i do všech základních a středních škol v České republice. **Pokud jste učitel a chtěli byste ji pomoci šířit mezi svými kolegy, napište mi na pavel@fatym.com.** Rádi vám ji za jakýkoliv příspěvek podle vašich možností nebo i zdarma v potřebném množství zašleme. Je to možné i díky smlouvě s globálním držitelem autorských práv Regnery Publishing, Co. (USA, Washington D.C.), která nám dovoluje věnovat knihu školám bez toho, že bychom z těchto výtisků museli pla-

tit poplatky za autorská práva (autorské poplatky u této knihy jinak výrazně převyšují náklady na její tisk).

Předem děkujeme všem, kteří rozšíření této důležité knihy jakýmkoliv způsobem podpoříte.

P. Pavel Zahradníček, koordinátor tiskového apoštolátu A.M.I.M.S. ■

Můžete ji objednat na www.amims.net.

ABC civilizace lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevuj dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochetně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Internetová televize TV-MIS.cz nabízí vzdělání i zábavu již 13 let.

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Na www.TV-MIS.cz najdete již více než 1800 hodin videa i audia!

Křesťanský JukeBox

<http://jukebox.tv-mis.cz>

s písničkami, CD, koncerty. Sestavte si několika kliknutími program k poslechu na celý den. K práci i odpočinku...

TV-MIS.cz má čtyři programy: MIS 1 – zábava, MIS 2 – vzdělání...

Křesťanský TémaBox

<http://temabox.tv-mis.cz>

s duchovními přednáškami a semináři, kázáními, audioknihami... – možnost stažení v mp3 formátu. Pro duchovní vzdělání doma i na cestách.

... MIS 3 – dokumenty a publicistika, MIS 4 – lokální.

+ rozsáhlá audiosektce, JukeBox, TémaBox, virtuální pouť do Izraele...

Virtuální pouť do Svaté země a na Sinaj

<http://svata-zeme.tv-mis.cz>

Více než 7 hodin videozáznamů. Navštivte s námi desítky míst ve Svaté zemi, poslechněte si výklad, prohlédněte si je...

Vše on-line, kdykoliv, kdekoliv a zdarma.

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se